

નકલો કિતાબો અડદાવા પાયાં ઘડેની કપતીની રજૂગઠ
થયેની કિતાબો બીલીમારખી મગાવનાં યાનમા રાખવું

ગુલીસ્તાન ખાન.

જાનના તથા તપાલી પ્રમા કરવાર. -

મી. જયજીવણી ઘડેલી. બીલીમારખી.
પ્રમા. મગાવનાં યાનમા રાખવું બીલીમારખી.

જિલ્લા મુ. મને ૧૦૦૦ મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં
મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં

મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં
મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં મગાવનાં

સુરત ત્રાતાના પુલપર આવેલા "શંકર" પ્રિન્સિપ પ્રેમમાં
નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકેમ ખાપી.

કિમન રૂ. ૧૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ.
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૦૪૮૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગુલાસ્તાને યાબ

વિષય ૮૭૨૫૭ નિઃશ્ચય

ગુલ્લીસ્તાને ખાજ

હીખાયો.

આખરી જમાનાનાં પચગંબર હજરત મોહંમદ મુસલમાન
સહ, ની આલમાં અને હિમતમાં ખેલેલ અવલીયાઓ થયા
છે. તે પૈકી સને ૫૬૧ હીજરીમાં રાજ પૃથ્વીરાજના વખતથી,
હીંદમાં પાક ઇસલામનો પાયો નાંખવા, અને કુદરતી જલ
લખેલા માટે આખી દુન્યામાં પ્રખ્યાતિ પામેલા, અને કરા-
મનોથી બરપુર, હીંદલ-વલી, મરીય નવાઝ, અતાયે રસુલ, હજરત
ખાજ મોહનુદ્દીન ચીશતી, અજમેરી રહ, છે, એ પાક
ખુશુર્ગ વલી અલલાહનાં નામ ઉપર, તમામ મુસલમાનો
પોતાના માલ અને જનથી શીશ થાય છે, અને તેમનાં લશ્ક
વાને મેળા વખતે અજમેર શરીફમાં ભાષો ખાણસો મેળા
થાય છે. અને તેમની મજરે શરીફની છયારતનો લાભ લઈ
પોતાની મુરાદો હાંસલ કરે છે, એવા પાક, અને આલીશાન
ખુશુર્ગનાં એલવાલો હાસસી, અને ઉરદ, કિતાબોમાં લખાયેલા
છે: 'યર્સુ ગુજરાતીમાં એવી કેમ કિતાબ આવ સુધી પુરી
તવારીખની છપામણી નહીં હોવાથી, તેમજ એવી કિતાબની
ધણાં ભાઈઓ ખાંદેલ કરાવતા હોવાથી, કેટલીક ઉરદ, હાસસી
કિતાબોમાં આધારે આ કિતાબ ગુલીસ્તાને ખાજ, ઉરદ

જાન, 'અને યુવરાત્રીમાં હરદોમાં છપાવી છે. એમાં હઝરત ખાન સાહેબની પચદાખણ, અને કરામતો, અને અવલાદ અને વફાત, તથા હીંદમાં અજોખાલ જોગી, અને પૃથુગજ સાથે થએલી લડાઇ, અને અજમેર શરીફમાં તેખનો રાજો છે. તેની તવારીખ તેજબ મસજીદો વીગેરે મકાનો બાબત તથા ખીજી ઘણી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

હઝરત ખાન સાહેબની જ્ઞાનમાં નામીયા શાખરાએ જોડેલી કબ્રાલી ગઝલો, તથા ખીજી હકાની ગઝલો વીગેરે પણ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

હઝરત ખાન સાહેબ ઉપર શીદા થનારા, આ કિતાબ ખરીદ કરી, તેમનાં એ હવાલથી વાકેફ થશે, એટલું જ નહીં, પરંતુ સવાબે દારેન હાસીલ કરી શકશે. વળી એમાં ખાનની શાનમાં અને ખીજી હકાની ચીજો દાખલ કરવામાં આવેલી હોવાથી, જેમ મારી ખીજી કિતાબો મુસલમાન બાઇબોમાં માન પામી છે. તેજ પ્રમાણે આ કિતાબ પસંદ પડી છે, અને તેથી ત્રીજીવાર છપાવી છે

આજ્ઞા રાખું છું, કે આ કિતાબમાં કોઇને કોઇ જૂલ નજર આવે, તો તે માટે મને દર યુજર કરશે. કેમકે હઠીસે શરીફમાં પણ આવ્યું છે; કે 'અલ ઇનસાનો મુરકકે-ખુન, મીનલ ખતાયે વલ નિસ-યાન.''' વાને ઇનસાન જૂલને પાત્ર માટે કંઈ પણ જુલ ચાય એ જાનવા જોમ છે.

૧૨

૧

શીં હુઆજો.

મીર સૈયદઅલી હાદરી.

ગુલીસ્તાને ખાજ.

ખિસમિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

અલ્લ હમદો લિલ્લાહે રખિમલ્લ આ-લ-મીન, વસ્સલાતો વસ્સલામો અલા રસુલીહી મોહંમદીન; વ આલીહી વ અલ્લહાખીહી અબ મઈન-ખાઅદ હમ્દો સલાતકે રૌફન જોર જાહીર હો, કે હજરત ખાજ મરીખ નવાઝ, મોઈનુદ્દીન ત્રીશતી રહ. જી કરામતે ખિસયાર, બલકે યે-શુમાર હે. અજમેર જરીફમે તજરીફ બાનેસે પેશતર સદ્દા કરામતે રાજના અહલે ખસીરત દેખતે હે; જોર કયામત તક દેખતે રહેંગે, આપ ખુદા-જન્ના-સીમે ખુલંદ મરતબા રખતે યે, આપજી તજરીફ આવરીમે હીંદુસ્તાનસે કુફ, જોર શુમરાહી દુર કુછ, જોર તુરે ઇસલામ ફયલા, આપજી હિદાયતસે બાખો કુફહાર હાય-રયે ઇસ્લામમે હાખીલ કુયે. આ હજરત સલ, ને આલમે રાયામે ફરમાયા, કે અબ મોઈનુદ્દીન, તુમ મેરે દીનકે હાદી જોર મદદમાર હો, જોર મે તુમકો અપની જાનીબસે વીલાયત અતા કરતા હું. ઇસસે બહરકર જોર કયા મરતબા હોગા.

નસખ-નામા હઝરત ખાળ. મે.ઈતુદીન ચીશતી રહ, કા.

હઝરત ખાળ પુતુર્ગ વલીયે હીંદ, મોઇતુદીન ચીશતી સંજરી અજમેરી રહ, સાદાતે હસની હુસેની હેં. ઝોર સીલ સીલયે નસખે પીદરી, આપકા હઝરત ઇમામ હુસેન અલે, પર મુનતહી હોતા હે. યુનાયે આપકે વાલીદે પુતુર્ગ-પારકા ઇસમે શરીફ, ખાળ સૈયદ ગમાસુદીન અહમદ, ખીન સૈયદ હમાસુદીન, ખીન સૈયદ અહમદ હુસેન, ખીન સૈયદ તાહેર, ખીન સૈયદ અબ્દુલ અઝીઝ, ખીન સૈયદ હયાહીમ, ખીન સૈયદ ઇમામ અલી મુસા રઝા, ખીન ઇમામ મુસા કઝીમ, ખીન ઇમામ ગમ્મદેરે સાદીક ખીન ઇમામ મોહમ્મદ બાકીર, ખીન ઇમામ અબ્દુલ અબેદીન, ખીન સૈયદુલ શોહદા હઝરત ઇમામ હુસેન અલે, હે. ઝોર સીલ-સીલયે નસખે મદરી આપકા ઇમામ હુસન અલે, સે મીલતા હે.

છકરે પયદાયેશે ખાળ ગરીબ નવાઝ.

ખઝી-નતુલ અમદીયા, મેં લીખ્યા હે, કે વીલાદત અપકા સને ૧૩૭ હીજરીમેં તા. ૧૪ રજબકા પીરકે દીન ખ વઠતે મુબોહ સાદીકકા સંજરમેં હુમ, ઇસી વખતે આપકા સંજરી કેહતે હેં. ઝોર આપકા સીલ-ચીલયે ચીશતીયામેં ખબખત હે. ચીશત, ઝોર શોહરકા નામ હે, ખે હિરાતકે કરીખ

હે, આપકે ખુબી ઓસ્તકે રહેને-વાલે થે, ઇસલીયે આપ ઓસ્તી
કહે જાતે હેં.

આપકી વાલીદા ફરમાતી હેં, કે જીસ વકત મેરા ભડકા
મોઠનુદીન રહ, મેરે શીકમમેં આયા, ઉસી વકતસે મેરા ધર
તમામ દીન જોર દુનિયાકી ખયરો ખરકતસે બર-ગયા, જોર
મુઝે સચ્ચે ખાખ નજર આતે લગે, જોર જાખ મેરે મોઠનુદીનકે
તનમેં જાન આઇ, તો આઘી રાતસે લેકર, સવા પહેર દીન
ચઢહે તક, લા ઇલાહા ઇલ્લ લલ્લાહો મોહમ મહર
રમુ-લુલ્લાહ, કે જીકર કરનેકી આવાજ આતી થા. જોર
પયદાયેશક બાઅદ-બી આપકા યેહી માઅમુલ થા, જોર ફરમાતી
હેં, કે જીસ વકત મોઠનુદીન પયદા હુયે, તો મેરા તમામ
ધર તુરસે બર ગયા.

હજરત ખાજ સાહેબ રહ, ને ગ્યારા ખરસ તખ, કિનારયે
આતેકે વાલે-દેનમે નીહાયત નાઝસે પરવર્ગશ પામ, જોર
આપકે વાલીદ અકસર મુલક ઇસ-ઇહન, જોર ખુરાસાનમેં
રહા કરતે થે, આપ જાખ ગ્યારા ખરસકે હુયે, તખ આપકે
વાલીદ શેહરે ઇશકકી તરફ તજરીફ લે-મયે. જોર વહા જાતે
હી વકત પાયે. જોર ઉસી શેહરમે ઉત્રા દેશ કાયે મયે.
જોર ઉસી સાલમેં આપ ગ્યારા ખરસકી હમરમેં સતીમ
હો-મયે. જોર આપકે બાઇએનિ માલ તકસીમ કરલીયા, તો
આપકે હીસ્સે-મૈલી એક ખામ આયા.

આપકે હીસ્સેમેં એક ખામ નીહાયત ઉમદ આયા થા.
તો ઉસી ખામમેં અકસર આપ તજરીફ લે-જાતે, એક રોજ

આપ હસીને માથુલ ઉત્તી ખામમે' તશરીફ રખતે થે, કે હઝરત શાયેખ ઇબ્રાહીમ કદોલ મબજુબ રહ, બ કુકમે રખ હસ ખામમે' તશરીફ લાયે, હઝરત ખાળ સાહેબને મબજુબ સાહેબકી નીકાયત તવાઝો કી, ઝોર ઝેક ખોશયે અંશુર તરે તાળ લાકર મબજુબ સાહેબકો દીયા, ઉન્હોને વોહ અંશુર ખાયે, ઝોર કમાલ ખુશ હોકર અપની ગીલીમે મુખારમે'સે ઝેક ખલકા દુકા નીકાલ કર, ઝોર ખુદ હસકો મનાકર, ઝોર અપને લુઆયે દહનમે' તર કરકે, હઝરત ખાળ મરીખ નવાઝકો દીયા, આપને વોહ દુકા અપને દહને મુખારકમે' ડાલ-દીયા, ઉનકે ખાનેકે સાથહી આપકે દીલસે તમામ મોઆમેલાતે દુનિયા સદ હો-ગયે. ઝોર ઉત્તી વકત ખાળ સાહેબને ખાગ વ-ગયરા, સખ માલ, વ અસખાળ, રાહે ખુદામે' દે-દીયા. ઝોર તલખે ખુદામે' સફર ઇખત્યાર કીયા.

લકરે હઝરત શાયેખ ઇબ્રાહીમ કદોલ રહ.

નદેહા-તુલ ઇન્સમે' મવલાના અબ્બદુર રહમાન બગી તશરીફ કરયાતે હે', કે હઝરત ઇબ્રાહીમ મબજુબ રહ, નડે ખુશુર્ગ થે, ઇસલામી ઝેક સખ આપકે સાથ રહેનેકા ચોઃ હઝરત પીરને પીર હસ્તગીર શાયેખ સૈયદ અબ્બદુલ કાદીર છલાની રહ. કે.બી કુવા. ઝોર કહ મરતખે મબજુબ સાહેબકો કહા, ભેટીન ઉન્હોને મંશુર ન કીયા. ઇતેફાકન મોક્કીમે સરખામે' ઝેક સખકો બારીક બેરકા ખરસત્ત શા,

ઉસ શબ્દો મજબુબ સાહેબને આજ-પુદ હજરત પીરસે ફરમાયા, કે આજકી શબ, આપ મેરે સાથ રહે, આપ બહોતસી અશ્વઃશીયાં લેકર કચેખ ઇલાહીમ સાહેબકે સાથ ચલે, ઝોર શામ હોને-પર શેહરકી જામે મસજીદમે કયામ ફરમાયા, ઝોર દરયાફત કીયા. કે અગર આપકો કુછ ખાનેકા તલખ હો, તો ખાના લાઉં. જનાબે ગૌસકો માઅલુમ થા, કે યા તો આપ બિલકુલ નહીં ખાતે, ઝોર ખાતે હે, તો બહોત બ્યાદા ખાતે હે, ઇસ વારતે ખ્યાલ કીયા, કે પેહલેસે ઇસકા બંદો-ખસ્ત કીયા જાયે, લેકીન હજરત ઇલાહીમને ઇનકાર કીયા, ઝોર કહા, મુઝે મુતલક ભુક નહીં હે. જીસ વક્ત રાતકે નવ બજે. ઉસ વક્ત કહા, કે અય અબ્બદુલ કાદીર, મુઝે ઇસ વક્ત ભુક માઅલુમ હુઇ હે, ખાના લાઓ. હજરત મદમુમે સુબહાનાને યે સુનકર બહોત હવનાન કુયે. કયું કે ઉસ વક્ત પાની ખરસ રહા થા, ઝોર દુકાને બંદ હો-ગઈ થી. ઇસલીયે બહોત સોચકે બાઅદ ખ્યાલ આયા, કે ઇસ મસજીદકે કરીબ ઝેક અમીર રહેતા હે, ઝોર ઉસસે મેરી મુલાકાતબી હે, શાબ્દ વોહ ખાનેકા ઇરજામ કરેગા. યે ખ્યાલ કરકે આપ પાનીમે બીગતે કુયે, ઉસકે મકાન પર ગયે. આપને જાકર ઉસ અમીરસે કહા, કે મેરે યહાં ઝેક જમાઅત આઇ હે, ઝોર અબ રાત હો-ગઈ હે, ઝોર દુકાને બંદ હે. ઇસલીયે આપ ખાનેકા બંદોખસ્ત કરે, ઉસને સુનતેહી કઇ જુબાહ કાયે કુયે કુબે દીયે, આપ વોહ કુબે, ઝોર ચાવલ વ-ચયરા, મઝે દેગોંકે હમરુહ લેકર, મસજીદકે દરવાઝે-પર આયે, ઝોર પકાને-ચલે કોબી કાથ લાયે, આપકે આનેકા કાલ માઅલુમ

करके आग्न छप्पाहीन आहरे नीकले, और इरमाने लगे,
 में लुभ हूँ, पतनेमें पहुँचते देर लगेगी, लाओ मे' खुँदी
 आधु'. ये इरमा-इर तमाम हीसगहा तमाम मजमुआ
 कीया, और नौक इरमाया. येह आना करीब सो मनके
 होगा, बेहीन कयेप छप्पाहीनने आम्ह इर गतके इरमाया, के
 हनुव मे' सवेर नहीं हुवा. पतनेमें छछ शपसोही आहट
 मजमुआ दुध, कयेप छप्पाहीन आहरे गये, देखा के य'ह इकीर
 दुकडे भांगकर जा-रहे थे, आपने उनके जमा कीये दुये दुकडे,
 के जो इस मनके करीब थे, वोह छीन लीये, और वोह
 भा-गये. हजरत मजमुआ सुणहानी, इरमाते हें, के कयेप
 छप्पाहीनने मुजसे धरखाद इरमाया, के पुम सो रहो, पुमको
 जहोत तहलीह पहुँची है. मे' हसमुख धरखाद सेट मया.
 पतनेमें कयेप साहेब जहोत जडा पथर छडा लाये, और
 मेरे सरके मुहाणील पुल'ह करके इरमाने लगे, के जूमे
 आता है, के तेरा सर कुयल जलु', मगर तेरी वालीदा
 जहइ है, इसको सधत सदमा होगा, अयेर जने देता हूँ.
 येह केकर वोह पथर आहरे जल आये. और बोडी देर
 आम्ह पथर छडा लाकर येही कडा, तहरी-जन इस जारा रहे
 जमसाही कीया. इस परेजानीमे' मुजे मिलकुल नी'ह नहीं
 आधु. जण रातके तीन जण-गये, इस वकत पुल'ह आवा-
 जसे इरमाने लगे, मे' जनता हूँ, के तू नहीं सोया है,
 जमता रहा है, अयेर जण मे' कुपुण-जानेमे' जता
 हूँ, तू आराम कर. ये केह-इर वोह कुपुण-जानेमे' के
 जो मसल'हके तेह जानेमे' जा, इसमे' आह लगे गये,

તો એને બાહરેથી ઝીનેથી કંછર મજબુત લગાવી. જોર ઝીસી
કર ઇતલીનાનસે ભેટા, લેકીન મુઝે કુપુબ-ખાનેસેસે અખાનેથી
આવાઝ આતી થી, મેં હયરાન થા, કે વહાં આ રખ્યા હે,
જો આપ ખા રહે હેં ? સુખોહકો માઅલુમ હુસ, કે જુમલે
કુપુબકે પુઠે નૌઝ કરમા ગયે થે.

હઝરત ખાબ સાહેબકા સફરમેં ફયેઝ હાસીલ
કરના, પુઝુર્માને વક્તસે.

ખઝી-નતુલ અસફીયા, મેં લીખ્યા હે. કે અબ્વલ
આપ સમરકંદમેં તશરીફ લે-ગયે, વહાં હઝરત હુસામુદ્દીન
પુખારીકી ખીદમતમેં રહકર કુરઆને સરીફ, હીફલ કરમાયા.
જોર હુસમે ઝાહેરીસે બહરા-વર કુથે, શીર ઇરાકકી તરફ ઇરાદા
કીયા, વહાંસે બગદાદ સરીફકો તશરીફ લે-ગયે. રાહમેં હઝરત
શયેખ નજમુદ્દીન કુખરક રહ, સે સુલાકાત કી, જોર ફયેઝ
હાસીલ કીયા, વહાંસે કાહે જુદી-વર તશરીફ લે-ગયે, વહાં
હઝરત પીરાને પીર, સૈયદ અબ્બદુલ કાદીર છલાની, યાદ
ઇલાહીમેં મશગુલ થે, ઉનકી ખીદમતમેં હાઝીર હોકર ફયેઝ
ખાતીની પાયા, જોર ઉનકે હમરાહ છલાન, જોર બગદાદ
તશરીફ લે-ગયે. જોર મંદ મુદત વહાં રહકર, હઝરત શયેખ
શહાબુદ્દીન સોહુરવરદી રહ, સે ફયેઝ હાસીલ કીયા, જોર
ઉનકે ખાખા, શયેખ અબ્બદુલ કાદીર હીરમાનીકી સોહમતસે મુશર

રહે હોઠર, ખીરકયે ખીલાફત હાસીલ ફરમાયા. આખદ હમદાન તક્રીફ લે-ગયે, વહા ખાળ યુસુફ હમદાનીસે કુચુઝે બાતીની હાસીલ કરકે, તખરેજ તક્રીફ લે-ગયે. ઓર વહાં હઝરત શયેખ અબ્દુ સુઇદસે ફયેઝ પાયા. ઓર આખદ ઇસ-હદાન જાહર, અંદ બુહુરજાસે કુચુઝે બાતીની હાસીલ કરકે, આપકે મુરશીદ ઓર હાદી, હઝરત શયેખ હિસમાન હાફની રહ, કી ખીદ-મતમેં પહોંચ-કર તકમીલકે। પહેંચે, ઓર ખીરકયે ખીલાફત સીલ-સીલયે ચીશતીયાકા પાયા. આપકે મુરશીદ હઝરત ખાળ હિસમાન હાફનીકા મઝરે શરીફ, મઝકયે મોઅઝ-ઝમામેં શરીફ સાહેબકે મકાનકે કરીબ હે, હઝરત ખાળ સાહેબ ગરીબ નવાઝકી ખીલાફતકે હાલાત જેલમેં લીખ્યે ગયે હે.

હાલાતે ખીરકયે ખીલાફતે ખાળ ગરીબ નવાઝ.

કિતાબ ઇનીસુલ અરવાહ, મેં ખુદ સુલતા-નુલ હીંદ હઝરત ખાળ મોઈનુદીન ચીશતી રહ, તક્રીર ફરમાતે હેં, કે મેં બમદાદ શરીફમેં ગયા, ઓર હઝરત ખાળ હિસમાન હાફની રહ, કે। તાલાશ કીયા, તો લોજોને કહા, કે હઝરત મૈસુફ હઝરત ખાળ જુન્નેદ બમદાદી રહ, કી મસજીદમેં નમાઝ કે વાસતે તક્રીફ લે-ગયે હેં, ચે મુનકર મેં હિસ મસજીદમેં ગયા, ઓર હઝરત ખાળ હિસમાન હાફની રહ, કી જીવારતસે મુશ્વરર હુવા, હિસ વઠત બહોતસે મસાયેમેં કિયાર વહાંપર હાજીર થે, મેને જોંહી કમી અફમકી સુખી, તો આપને ઇરશાદ ફરમાયા, કે હો રકબાત નમાઝ

પરહો. મેંને હુકમકી તાઅમીલ કી; આપ ખડે હો-મયે, ઝોર
આસમાનકી જાનીઅ મોહ કીયા. ઝોર કમાને મુખારકસે
ફરમાયા, કે ઇલાહી! મેં ઇસે તેરે સુપુદે કરતા હું. ઇસકે
ખાઅદ બગદાદ શરીફસે રવાના હોકર, મકકયે મોઅઝ-કમામેં
તશરીફ લાયે, ઝોર યે દુરવેશ હમ-રીકાઅ થા, આપ મુઝે જરે
તાવદાને કાઅબા-શરીફ લે-ગયે. ઝોર મેરે હકમેં દુઆયે
ખયેર કી. આવાઝ આઇ, કે હમને મોઘિનુદીન સંજરીકો
કુખુલ કીયા. વહાસે રવાના હોકર, મદીના મુનવ્વરકો તશરીફ
લે-ગયે, મેંબી હમરાહ થા, જમ રૌઝયે મુખારક, હઝરત
નબીયે કરીમ, અહમદ મુજતબા મોહમ્મદ મુસતફા
સલ. પર પહોચે, તો મુઝસે ઇરશાદ ફરમાયા, કે સલામ કર
મેંને સલામ કીયા. રૌઝયે મુખારકસે આવાઝ આઇ, “વ-અલબ
કુમુસ સલામ, યા કુત-ખુલ મશાયેખ, ઇસ આવાઝકે આને-પર
આપને ઇરશાદ ફરમાયા, કે કામ તુમ્હારા દરબયે કમાલી-
યતકો પહોંચા, ઇસકે ખાઅદ રવાના હોકર, શેહરે બદખશામેં
આયે, વહાં એક ખુઝુર્ગસે મુલાકાત કી, વોહ અવલાદે હઝરત
ખાબ જુન્નેદ બગદાદી રહ; સે યે, ઝોર એક પાઈસે લંગડે
યે, વોહ પાઈ જહસે કટા હુવા થા. મુઝે ઇસ ખાતકે દેખતેસે
તાઅબજુખ હુવા, ઝોર પાઈ કટ જાનેકા સખખ દરવાહત
કીયા, વોહ ફરમાને લગે, કે મેં એક મુદતસે ઇસ સોમઝેમેં
મોઅતેફિહ હું, ઝોર કબી ખાલીશે નફસસે એક કદમબી હમ
સોમઝેસે બાહર નહીં રખતા. એક રોજ અવસા ઇતેશાક
હુવા, કે હવાયે નફસાનીસે મેં કટા હુવા પાઈ, કે જો પેહલે

અછળા થા, હસકે બાહેર નીકાલ કર ધરાદા રવાનગીકા કરીયા, ઇતનેમેં હાતીકે ગયેખસે આવાજ આઈ, કે “અમ મુદ્દ, હમી અહલ બુદ કે કરામોશ કરદી.” યે આવાજ સુનકર અપની વાઅદા ખીજાશી પર નીહાયત પશેમાં હુવા, ઓર છુરી મેરે પાસ મવજુદ થી, વેઠક શીલકોર મીવાનસે નીકાલી, ઓર ઇસ વાકેકે કે જો બાહેર નીકાલા બા, ઠાટકર બાહેર ફેંક દીયા. ઇસ વાકેકે આલીસ બરસ હો-ગયે હેં. હસ વક્તસે આબમે તહેમુરમેં સુખતીસા હું. ઓર નીહાયત શર-મીંદા હું, કે કયામતકે હીન કયુંકર દુરવેશોમેં મોંહ દીખાઈંગા, યે સુનકર હમ વહાસે રવાના હુયે, ઓર ખુબાશ પહોંચે, ઓર વહાકે મજાયેખોસે સુલાકાત કરી. ઇસી તરેહ દત બરસ તકે હમ-રીકાખીયે પીરા મુરશીદમેં સફરમેં રહા. હસકે બાઅદ શીર મગદાદમેં પહોંચે, ઓર અંદ રોજ કયામ કરીયા, ખીસ બરસ ઓર મુસાફરત કરી. મેં અસખાખે અંદે-રાહ હમરત પીરા મુરશીદ બનાખ ખાખ ઉસમાન હાફની રહ, સરપર લેકર ચલતા થા, બાઅદ-હુ શીરકે મગદાદમેં આયે, ઓર પીરા મુર-શીદને મુઝસે ઇરશાદ કરમાયા, કે મેં મોખતેકિફ હોતા હું. અંદ રોજ એતેહાફકી બગાસે બાહેર ન બાઈંગા, તુમકો લાઝીમ હે, કે હર રોજ એક મરતબે મેરે પાસ આયા કરો. મેં કુછ તરતીખ તુમસે ખ્યાન કરંગા, કે મેરે બાઅદ તુમહારે પાસ ચાહગાર રહે. યે ઇરશાદ કરમાકર આપ મોખતેકિફ હુયે, મેં હર રોજ હસખુલ ઇરશાદ હાઝીરે ખીદમત શરીફ હોતા, ઓર જો કુછ જમાને સુમારકસે હોતા, ઇરશાદ હોતા, વેઠક લીખ લેતા.

કિતાબ આપ-નથે તમુબુદ્દમે' ઇસ તરફ તહરીર ફર-
માયા છે, કે તારીખ હસવી' માહે જુલાલ સને ૫૬૦, હીજ-
રીફા, બરોજે પંચ-શંબા, બ-વકતે ઝોહર, આપને હઝરત ખાજા
હિસમાન હાફની રહ, સે ખીલાફત હાસીલ કી, જોર તારીખ
ખીસવી' માહે જુલાલ, સને ૫૬૯ હીજરી ફા, બરોજે ચહાર
શંબા, અસરફે વકત હઝરત કુખે આલમ, સંયદ અખબુલ
કાદીર જુલાની રહ, સે ફયજે ખાતીની હાસીલ કીયા.

રિવાયત છે, કે એક રોજ, હઝરત ખાજા હિસમાન
હાફની રહ, ને મજલીસે ખાસમે', કે ઉસ વકત અસર
મજાલેએ ઉજ્જામ મવજુદ થે. હઝરત ખાજા સાહેબકો તલખ
ફરમાયા, આપ તશરીફ લે-ગયે, આપકે મુરશીદને ઇરશાદ
ફરમાયા, કે અથ મોઈનુદ્દીન, વુજુ કર, જોર દુઆના નમાઝકા
અદા કર, હઝરતને અપને પીરો મુરશીદકે હુકમકી ફૈરત તામીલ
કી. જોર કિબલા ર બયડે. જોર બ-મુજબ હુકમ કે અબલ
મુરયે બકર પરહી, જોર શીર એકકીસ બાર દુરહ શરીફ પરહા
શીર હઝરત હિસમાન હાફની રહ, ને આપકા હાથ પકડા,
જોર આસમાનકી તરફ મોહ કરકે ફરમાયા, કે અથ મોઈનુ-
દ્દીન, મેને તુજકો ખુદાયે અજમે જલ તક પહોંચાયા, જોર
મકબુલે દરમાહે કીખીયાત કીયા. જોર તમામ બાલ, આપકે
સરે મુબારકકે તરાશી, જોર કુનાહે ચાર તરફી સરે મુબારક
પર રખખી. જોર ઇસમે આજમકો, કે જો પીરને આજમસે
સીના બસીના ચલા ખાતા થા, વોહ બતાયા. જોર કમલી
મુબારક ખતા ફરમાઇ, જોર ફરમાયા, કે એક હજાર બાર

સુરયે ઇખલાસ પરહ, જળ આપ પરહ ચુકે, તો ઇરલાદ
 ફરમાયા, કે ઉપર સર ઉઠાકર દેખ. જળ હઝરત ખાજ
 ગરીબ નવાઝને સર ઉઠાયા. તો અરશી મોખલાસે તહતુસ
 સરા તક નઝર આયા. શીર ફરમાયા, કે એક હજર ખાર
 સુરયે ઇખલાસ પરહ, તો આપને પરહા. ઝોર સર બાલા કીયા,
 તો હેબદા હજર આશમ મુન-કશીફ હો-ગયે. શીર ફરમાયા, કે
 અબકી ખાર શીર સુરયે ઇખલાસ પરહ-કર દેખ, જળ આપને
 દેખા, તો હઝરત ઉસમાન હાશની રહ, ને દરયાફત ફરમાયા,
 કે અબ કયા નઝર આતા હે ? આપને અર્ઝ કીયા, કે હીજબે
 અઝમત દેખતા હું. ફરમાયા, કે અબ મોઇતુદીન, તુ અપને
 મકસદકો પહોંચ, શુક કર, ઝોર એક ઇટ સામને પડી થી,
 હસકો સાયે, આપને વોહ ઇટ ઉઠાધ, તો વોહ સોનેકી હો
 ગઇ. ફરમાયા, કે હસકો મોહતાબ, ઝોર મીસકીનો-પર તહસીમ
 કરદે. આપને કિસ વકત તહસીમ કરદી. હઝરત ખાજ ગરીબ
 નવાઝ, અપને પીરો મુરશીદકી ખીદમતમે ચંદ મુદત રહે. ઝોર
 જળ ઇતેફાક સફરકા હોતા, તો આપ અપને પીરો મુરશીદકા
 સામોનકે જમા વ-ગયરા, અપને સરપર રખકર હમરાહ જાતે યે.

શેઅર.

હર કે ખીદમત હઈ હે મખદુમ શુદ,

હર કે ખુદરા દીદ હે મહ-શમ શુદ.

હઝરત ખાલ સાહેબકે કદમે પાકસે આગકા
ગુલઝર હોના, ઓર આતશ પરસ્તોંકા
મુસલમાન હોના.

રિવાયત હે. કે એક મરતબે સફરમે આપ આતશ
પરસ્તોંકે શેહરમે પોહચે, ઓર કરીબ આતશ-કદેકે કયામ
ફરમાયા. આપકા એક ખાદીમ, આગ લેનેકા આતશ-કદે પર
ચયા, આતશ પરસ્તોંને આગ ન દી. ખાદીમને વાપીસ આકર
હકીકતે હાલ અર્જ કીયા. આપ ખુદ બ-નહસે નશીસ વહાંપર
તશરીફ લે-ગયે, હસ વડેન આકસર આતશ પરસ્ત હસ બજે
મવજુદ થે. હનમેસે એકકા નામ મુખતાર થા, વોહ સમ
આતશ-કદેકા મુખતાર થા, ઓર હસકી ગોંદમે એક લકડા
નીહામત હસીન થા, હસકી હમર સાત બરસકી થી. આપને
મુખતારસે પુછા, કે તુમ આતશ પરસ્તી કયું કરતે હો ? આગકો
કયું પુજતે હો ? મુખતારને બવાબ દીયા, કે આગકો ખેશક
માનતે હેં, હસીકો ખુદા જાનતે હેં, હસકી ઇબાદત કરતે હેં.
આપને ફરમાયા, કે તુમ આખીદ હો, ઓર મુદતસે આતશ
પરસ્તી કરતે હો, ઇસ આગમેં અપના હાય તો ગલ હો. ખા
આગકો અપને હાથમેં હકાશે. મુખતારને અર્જ કીયા, કે આગકા
ખાસ્સા બલા દેનેકા હે, ઓર અપને આખીદ, ઓર મયેર
આખીદ, સમકો બલા દેતી હે; ઓર ખાક બના દેતી હે,
આપ થે સુનકર હસે, ઓર મુખતારકે ફરજંદકો ગોંદમે લેકર,
આતશ-કદેકી આગમેં દાખીલ ફુયે, ઓર ભોગેકી નજરસે ગાયેબ

હો-મરે, હસ આતશ ચેહરમે ચેહરા હુસા. હર કબજા હસ
આતશ લાગેએ દેખનેકો દોડતા મલા આયા, સમ આતશ
પરસ્ત આહેરસે ચેરા મુઝ મચાતે યે, ઝોર મુખતારકે
પીસરકે લીધે કમાલ અફસોસ ફરતે યે, મગર વોહ મજબુર
યે, આગમે ન જા સકતે યે. હીસી હર અરસેકે આતશ, આપ
મજે હસ પીસરકે મહી, ઝોર સાલીમ આતશ-હદેસે આહેર
તસરીફ લાયે. તમામ આતશ પરસ્ત, આપકી યે કમાલ
દેખકર કમાલ મુતઅજબુબ હુયે. ઝોર હસ લાકેસે આગમે
અતે, ઝોર હસકી સોજીએ અમાન પાનેકી હીલત પ્રહને
લગે, લાકેસે કલા. કે જબ યે હઝરત મુઝે ગોદમે લેકર
આતશ-હદેકે દરમીયાન લાખીલ હુયે, તો મેં સહમ મયા,
મારે ખોલકે આંખ અંદ હો-મધ, મગર જબ આંખ ખોલી,
તો આતશ-હદેકો એક અમસા ખાને દીલ-કુશા થાયા, કે-ખામે
મેહીરતા મંઝા બીઠાયા. આપકી હસ દરામતકો દેખકર, અકસર
આતશ પરસ્ત મજે મુખતાર, ઝોર હસ પીસરકે મુસલમાન
હો-મરે, હઝરત ખાલ્લ મરીખ નવાઝને મુખતારકો નામ
અમદદલા, ઝોર હસકે લાકેકો નામ મલાલીમ રખ્યા. ઝોર
લાઇ સાલ ઉમકી તાલીમ ફરમાકર, દરબયે તકલીફકો પહોંચાયા.

મુલકે મજબુવારકે હાકીમ યાદગારે મોહમદકો
ફયેઝ પહોંચાનેકો ખ્યાન.

રિવાયત હો-એ એક દો મહમ્મદી હાલતમે આપસ
ગુનર સેરે સમજવામે હુસ, વહાન હાકીમ યાદગારે

મોહંમદ નામી, નીહાચત હાસીક, ઝોર ફાજર, ઝોર કમાલ
જખીર થા. હઝરત સહા-ખયે કીરામસે અદાવતે કલખી રખતા
થા. હતા કે જીસ શખ્સકા નામ હઝરત સહા-ખયે ઉઝઝામકે
નામે મુખારક પર હોતા, ઉસકો અજીયત પહોંચાતા. ખજકે માર
હાલતા થા. ઉસકા એક બાગ નીહાચત પુર શીકા થા. ઉસ
બાગમેં એક હોઝ નીહાચત ઉમ્મકા પાનીસે બરા ફુવા થા.
હઝરત ખાળ ગરીબ નવાઝ રહે, ઉસ પાનીસે હોઝ પર તજરીફ
બે-ખયે, ઝોર ઉસમેં ગુસલ ફરમા-કર નમાઝ અન્ના ફરમાઇ,
ઝોર તીજાવતે કુરઆને મજીદમેં મશગુલ ફુયે. ઇ-તેશકેન ઉસ
વક્ત યાદગારે મોહંમદકી સવારી બાગમેં આ પહોંચી, આપકે
ખાલીમને અર્જકી, કે હઝુર! યે નશીસ્ત-ગાહ વહાંકે હાકીમે
ખાલીમકી હે. ઝોર ઉસકી સવારી આ-રહી હે, મુખાલ ફુજુ-
રકો ઝરર પહોંચાયે, ઇસલીયે વહાંસે તજરીફ બે-ખના મુનાસીબ
હે. આપને ઉસકા ખોદ, વ હીરાસ દેખકર તમસ્સુમ ફરમાયા.
ઝોર ઇત્લાફ ફરમાયા, કે અય અઝીઝ, હમ અહ-કમુલ હાકે-
મીનકે બંદે હેં, ઝોર ઉસે કરતે હેં. ફુસરે હાકીમસે ખોદ,
વ હીરાસ નહીં કરતે. તુબકો અગર અંદેશા હો, તો પુલાન
ફરખતકે પાસ ખયેઠ, ઝોર વહાંસે ફુરતે ખુદાકા તમાશા દેખ.
ખાલીમને ઇત્લાફ બ-મુખબ ફરખતકે પાસ ખયેઠ-કર તમાશા
દેખને લગા, સબ ખીદમત-ગાર યે તારીર સુનકર ધખરાયે,
ઝોર મારે ખેંફકે થરાયે. મમર મજબૂર યે, કુછ ન કેહ
સકતે યે. ઇતનેમેં આપ તીલાવતસે હારીમ ફુયે, ઝોર યાદગારે
મોહંમદકી તરફ દેખને લગે. જીસ વક્ત આપકી નહરે ફુવેઝ

અસર હસપર પડી, વેહ ફારન ગઢ ખાકર જમીન પર ગીર પડા. હસકે ખીદમત-ગાર સમજે, કે યે મરગયા. સખકે સખ આપકે કદમો પર ગીર, જોર મોઝાશીક ખાસ્ત-ગાર હુયે, આપને હસ ખાદીમકો, કે જો મારે ખોદકે દરખકે નીચે બચકા થા, હસકો તલખ ફરમાયા, જોર હુકમ દીયા, કે બિસ-મિલસાહ, કરકે હોઝસે પાની બરકર હસકે મોહ પર છીંટા માર, ખાદીમને હરખુલ હુકમ તામીલ ફી. વેહ હાકીમે બેહોશ માને યાદગારે મોહ'મદ ફારન હોશમે' આ-મયા, જોર આપકે કદમો પર ગીરા. જોર કદમ-મોસ હોકર અર્ઝ કરને લગા, કે આપકે પાયે મુતારક પર સર રખતા હું, જોર તોખા કરતા હું. મેં રફઝસે બાઝ આયા. બિદલાહ રાહ-નુમાઈ ફરમાયે. આપને અબ રાહે કરમ, હસકે સર પર હાથ રખ્યા. જોર ચરફે બચ-અતસે મુશરરફ ફરમાયા. હસને સખ માલો મતા આપકી નબર કીયા. આપને કુખુલ ન ફરમાયા. બલકે યે ઇશ્કાદ ફરમાયા, કે જન જનકા માલો અસખ્યાગ તુને જુદમસે બેલીયા હે, જનકા વાપીસ કરહે. જોર બાકી ખચરાત કરહે. યાદગારે મોહ'મદને ઇરશાદે આલી કુખુલ કીયા, જોર આપકી હમરાહી ઇખત્યાર ફી. જોર સફરમે' નાઅલેન બરદારીકી ખીદમતસે સફરાઝ કુવા, બાઅદ-હુ આપને ખલકકી હિદાયતકે વાસતે વહાં મામુર કીયા. જોર આપ જનીમે બલખ તજરીફ ફરમા હુયે.

હકીમ ઝીયાઉદ્દીન ફલસુફીકો મુરીદ કરનેકા ખ્યાન.

રિવાયત છે, કે મુલકે સખ્ત-વારસે ચલકે, આપ બલખ-
મેં પહોંચે, ઝોર મુકામે ફરહત અંગમ, હઝરત શયેખ અહુ-
મદ ખીઝરૂયા રહ, મેં કયામ ફરમાયા વહાં હકીમ ઝીયા-
ઉદ્દીન ફલસુફી બહા નામી, ઝોર ઇલમે ફલસફામેં કામીલ
થા, ઇલમે તસવ્વુફસે મહઝ બે-મહરા થા. ઝોર ઉસ તરફ
ખિલકુલ એતેકાદ ન થા. બહોતસે શાગીરદોંકો તાઅલીમ, ઝોર
તલકીન, ઇલમે ફલાસફાકી કીયા કરતા, ઝોર બ-હાલતે
તાઅલીમે ઇલમે ફલાસફાકી તાઅરીફ, ઝોર તસવ્વુફકી પુરાઈ
ખ્યાન કીયા કરતા થા. મોઝયે જીનામેં ઉસકા એક મહેસા
ઝોર એક બામ થા. જીસ વકત આપ વહાં રૌનક અફશાઝ
હુયે, તો એક કુબંગકો શીઝાર કીયા, ઝોર ઉસસે રોઝા ઇફ-
તાર કીયા. ઉતેફાકે વકતસે હકીમ ઝીયાઉદ્દીન ફલસુફીબી
વહાં મૌજુદ થા. આપને કુછ બચા હુવા ઉસકોબી ખતા
ફરમાયા, હકીમ ઉસકો ખાકર ફૌરન બેહોશ, ખુદ ફરામોશ
હો-મયા. થોડી દેરમેં હોશ હુવા, ઝોર ફૌરન આપકે કદમેં-
પર ગીર પડા, ઝોર તૌબા કરકે મએ ખપને શાગીરદોંકે
બચખતે કામીલ હાસીલ કી. ઝોર કુતુબે ઇલમે ફલાસફાકો
દરીયામેં ડાલ દીયા.

હઝરત ખાજ સાહેબકા હમકે બના, ઓર
રૌઝયે રસુલ સલ, સે બશારત
પાનેકા ખ્યાન.

ખઝી-નતુલ અસફીયામે' લીખ્યા હે, કે જખ હઝ-
રત ખાજ ગરીખ નવાઝ રહ, અપને પીર રીસન-ઝમીરસે
ઇબ્તિહાત હાસીલ કરકે રખસત હુયે, ઓર સફર ઇબ્તિહાત
કીયા, બહાં આપ પહોંચતે ઇસ્તાનમે' કયામ ફરમાતે થે;
ઓર બહાં શોહરત આપહી હો-ગતી, વહાંસે આપ ખુશીયા
અલે ભતે, કે કોઇ અપ્સ ખખરદાર ન-હોતા. થોડે દીનામે'
આપ કાઅમે શરીફકા તશરીફ લે-ગયે. ઓર હજસે ફરાગત
પાકર વહાંસે મદીના મુતવ્વરાકા રવાના હુયે, જસ વક્ત
મદીને શરીફકા પહોંચે, હમ વક્ત રખર હઝરત રસુલે ક-
રીમ સલ, કે રૌઝયે મુબારકકે ખડે હુયે, તો દુરહો સલામ
અર્ઝ કીયા, જખ આપ દુરહો સલામ તમામ કર ચુકે, તખ
રૌઝયે મુતવ્વરાકે અંદરસે યુ' જવાબ આયા, કે "વ અલય
કુસુમ સલામ ચા હીંદલ વલી," જખકે હઝરત ખાજ મોઠ-
નુદીન રહ, તે રૌઝયે મુબારકકે અંદરસે થે બશારત સુની,
તો નીહાયત ખુશ હોકર, ઓર રસુલે ખુદા સલ, કા તસ-
બુર અપને દીશમે' કરકે, વહી મુરાકીમીમે' બયેઠ બયે, તો
આધી રાતકો રૌઝયે મુબારકકે અંદરસે યુ' આવઝ આપઃ કે
"અય મોઠનુદીન, અખ તુમકો અલલાહ તઆલાને અપને

ફઝલો કરમસે મુલકે હીંદુસ્તાનકા ખાદશાહ આલી-ગઢ કીયા,
 ઝોર હીંદલ વલી, ઝોર મુલતા-તુલ મશાયેખ, કા રતપા
 દીયા. ઝોર યે હુકમ ખુદાયે તઆલાહા હે, કે તુમ અન્વલ
 યહાસે ખગદાદ શરીફકો નકશ, વહાસે ઇમ્મરત લેકર, હીંદુસ્તાનમે
 નઝો. ઝોર શેહરે અન્બેરકા કીલઆ તારાગઢકો ફતેહ કરકે,
 વહાકે જુમલે કુશ્કારકો દાઅવને ઇસલામ કરો. ઝોર અમર
 ઇસ અમરકો કુખુલ ન-કરે. તો ઉત્તર બિહાદ કરો, ઝોર
 કીસી તરફકા દીલમે ખોડો ખતર ન-કરો, ક્યું કે અલ્લાહ
 તઆલાને યે કામકો રોઝે અબ્દસે તુમહારે વાસતે મુકરર
 કરદીયા હે, કે હીંદમે તુમહારે કદમકી ખરકતસે દીને ઇસલામ
 શૈક્ષન, ઝોર મુનગ્વર હોગા. ઝોર ચીરામ કુશ્કા યુલ્લ હોગા.
 આપને અર્જ કીયા, કે ઇરશાદે આલીની તામીલકે લીયે, ખ-સરો
 અશમ હાઝીર હું. મગર હીંદુસ્તાન ઝોર અન્બેરસે ના-વાકીફ
 હું. કાસ તરફ જઈ ? ઝોર કહાં કયામ કર ? ચુનામે હુઝુર
 સરવરે અલમ સલ, ને જોઈ અનાર, હઝરત ખાજ સાહેબકે
 સામને રખ-દીયા, ઝોર આપકો અવા ફરમાય, ઝોર ઇરશાદ
 ફરમાયા, કે ઇસકો દેખો, તાકે માઅલુમ હો-જાયે, કે વોહ
 કોનસા શેહર હે હઝરત ખાજ સાહેબને ઇસ અનારમે તમામ
 રમે ઝમીનકો દેખલીયા. ઝોર શેહરે અન્બેર શરીફકો જ-ખુખી
 તમામ, વ કમાલ દેખકર પેહચાન લીયા. ઝોર ફાતેહા ખયેર,
 હુઝુરમે ખરકકર ઇસ્તમદાદ આદી, ઝોર હસખુલ ઇરશાદ. હુઝુ-
 રસે રખસત હોકર જુનીમે અકલીમ હીંદ રખસત હુયે.

હઝરત ખાજ મોહનુદ્દીનકા ખગદાદ તશરીફ લે-ખના, ઓર હઝરત ગૌસકા દાઅવતે સિમાઅ કરના.

રિવાયત હે, કે હઝરત ખાજ સાહેબ સફર કરતે હુથે, ખગદાદ શરીફમેં દાખીલ હુથે, ઓર વહાં હઝરત ગૌસુલ આઝમ શૈયદ અખદુલ કાદીર જીલાની રહ, સે મુલાકાત થી. ખાઅદ હઝરત ગૌસે પાકનં હઝરત ખાજ સાહેબકી દાઅવતે સિમાઅ થી. હાલાંકે હઝરત ગૌસે પાક. રાગ ન સુનતે થે, ઓર નીહાયત પાખંદે શરઅત થે, લેકીન બ-સમખ ખાતીરે મેહમાને આલી-શાનકે લીયે, આપને મજલીસમેં બહોતસે અવલીયાથે ઉઝઝામળી આમીલ થે. મજલીસ તરતીખ દીયે. ખાઅદ, એક ખાસ ખાદીમકો રીદાયે મુખારક દેકર, ઇરશાદ ફરમાયા, કે જીસ વકત હમ મજલીસસે બાહર ચલે આયે, ઉત્તી વકત થે આદર હમારે હુજરેકે અંદર ખીજા દેના, ઓર બાહરસે હુજરેકે ઠીવાઝ બંદ કરદેના, ચુનાચે આપ કીસી વજેસે મજલીસસે ઉઠકર બાહર તશરીફ લાયે, તો ખાદીમને આપકે હુકમ બ-મુબખ આદરકો હુજરેકે દરવાઝે બંદ કરતેહી સદહા કીસમકા રામ, ઓર સાબકી આવાઝ આને લગી. મજલીસે સિમાઅ, અચસી ગમેં દુષ, કે કાયેદ કબી કહીં ન હુષ હોગી, હાઝરેને મજલીસકે વજહસે હર તરફ આવાઝ ઇલ બલ્લાકહી ખાતી થી. ઓર હરએક અપને હોસસે મે-હોસ

થા. ઝોર હઝરત ગૌસુલ આઝમ, મહબુબે સુબહાની, સયદ અબ્દુલ કાદીર જીલ્લાની રહ, અસાથે મુબારક ઝમીન-પર લગાયે ખડે હુયે થે. ઝોર ઇસ કદર જોર ફરમા રહે થે, કે ચેહ-રથે મુબારકકા રંગ સુખ હો-ગયા થા. ઝોર હઝરત ખાજા ગરીબ નવાઝકી અજબ હાલત થી. જીસ વક્ત સિમા બંદ હુવા, ઝોર મબલીસ બરખાસ્ત હુઇ, ઉસ વક્ત હાઝે-રીને જલસા-મેસે કીસી શખ્સને હઝરત ગૌસુલ આઝમસે અઝી કી, કે યા હઝરત, આપ કરીબે મબલીસે સિમાકે બહોત અરસે તક ખડે રહે થે. ઝોર મબલીસમે કલું નહીં બયઠે ? આપને ઇરશાદ ફરમાયા, કે જબ મબલીસે સિમા આશીકાને ખુદાકી ગર્મ હુઇ, તો મેં જ-હુકમે ખુદા મબલીસકી બાહેર ખડા હુવા, ઝોર અપને અસાસે ઝમીનકો દાખ હા થા, કે, મુખાદા ઝમીનકો બરજા ન આવે, ઝોર મખલુકી જાન, ઝોર માલકો તુકસાન ન-પહોચે.

ખાજા સાહેબકા અજમેરમે તશરીફ લાના,
ઝોર જયપાલ જોગીકો મુસલમાન
ખનાનેકા ખ્યાન.

લિખ્યા હે, કે હઝરત ખાજા સાહેબ બગલાદ શરીફસે સફર કરતે હુયે, મુલકે હીંદકે તરફ રવાના હુયે. આપકે હમ-રાહ આલીશ આદમી થે, આપ મઝીસે તય કરતે હુયે કીફ-

સ્થાનમે' કાપીલ કહે. જોર કાઢોશમે' પહેલિ-હર કરત
મખદુમ અલી રહ, હી હરગદે શરીરમે' તજરીકે કરમા કહે.
જોર વહાં મંદરાજ રહે. જોર વહાંસે દેહકમે' રૌનક આશીઝ
કહે. જોર મંદરાજ દેહલીમે' કયામ કરમાકર, અબમેર શરી-
રહા રસતા લીમા.

રિવાયત છે, કે જળ આપ કસબયે સિમાના, કે જો
ઝીલ્લો પટયાક્ષમે' છે, વહાં-પર પહેલિ, તો રાજ પૃથુરાયેકે
આદમી જો વહાં મવજુદ થે, ઉનહોતે ખાજ સાહેબકો દેખા.
જોર આપકો પેહલાન-હર ફરજ દેના ચાહા, વેહ આદમી
આપસે કેહને બમે, કે અગર ઇરજાદ હો, તો આપકે કયામકે
લીયે કોઈ જમા તબવીઝ કરે, વહાં આપકો હર તરેહકો
આરામ હોગા. હકરત ખાજ સાહેબને મુરાકિબા કીયા, તો
દેખા, કે જનાજ રમુલે અકરમ રહ, કરમાતે હે, કે અય
મોઈતુદીન, ઇન લોગોંકી જાત હરગીઝ નહીં માનના. ઇનકી
નીયત ખરાજ છે. ખાજ સાહેબને જીન લોગોંસે મુખા-તીજ
હોઠર કરમાયા. કે દુરવેશકો ખુદાકે સીવા કીસીસે ગરઝ
નહીં. આપને ઇસ મુરાકિબેમે' જો કુછ દેખા થા, વેહ સખ
અપને હમ-રાહીયોસે ખ્યાન કીયા. જોર અબમેર શરીરકી
તરફ રવાના કહે.

પૃથુરાયેકી માં નીકાવત સાહીરા થી. ઉત્તને કષ ખરસ
પેશતર રાજસે દેહ-દીવા થા. કે તુલકો કીસી ખાલજાહ, યા
રાજસે શીકરત નહોળી. મગર જોઈ દુરવેશ આવેમા. વેહ તુલકો
શીકરત દેમા, મુનાએ રાજ પૃથુરાયને પેશતરસે આજી માં

ઝોર લુલુભીયોંકે કેહનેકે મુખાતીક, આરોં તરફકે હાંકીમોંકે નામ-
 હુકમ જારી કરીયે થે, કે ઇસ સુરતકા દુરવેશ અંગર ચારીક
 હો, તો ઉસકો હલાક કરેના. લેકીન આપ મએ ચાલીસ ખુંદ
 દામકે અલાનીયા તક્કરીક લાયે. ઝોર અસનાયે રાહમે કોઇ
 મોઅતેરઝ ન-હુવા, હતાકે આપ અબમેર શરીફમેં બ-તારીખ
 દસવીં માહે મોહરમ સને, ૧૦૫૧ હીજરીમે રહનક અફરોઝ
 હુયે. ઝોર શેહરકે બાહર એક પીપલકે દરખતકે નીચે કયામ
 ફરમાયા. વોહ જગા રાજા પૃથ્વીરાય કે હંટોંકે બયઠનેકી થી.
 રાજા કે સારખાનોંને કહા, કે આપ યહાં કયામ ન-કીજીયે,
 ઇસ જગાકો છોડ દીજીયે. યહાં રાજા સાહેબ કે હંટ બયઠેંગે,
 આપ યહાં કીસકે હુકમસે ઠેકરે હૈં? હઝરતને ઇરજાહ ફરમાયા.
 કે અજીજા હમ જાંતે હૈં, તુમહારે રાજા કે હંટહી બયઠે રહેંગે.
 યે ફરમાકર આપ હઠ ખડે હુયે. ઝોર મએ ચાલીસ ખુંદદામ
 હમરાહીકે અન્ના સાગર હોઝ-પર, કે બહાં આપકા રૌઝા
 હૈ, વહાં કયામ ફરમાયા. ઉસ અન્ના સાગર, તાલાબકે ગીર્દ
 બહોતસે પુત-ખાનોંમેં રહા કરતે થે. ઝોર હર રોઝ સાડે
 ત્રીન મન તેલકી રૌઝની રાજા પૃથ્વીરાયકે તરફસે પુત-ખાનોંમેં
 હુવા કરતી થી. ઉસ મુકામ પર જીસ વક્ત અબમેરકે રાજાકે
 હંટ આવે, તો સબકે સબ ઝમીં-પર બયેઠ ગયે. ઝોર ઝમીનને
 ઉનકો અયસા પકડા, કે સારખાનોં, ઝોર હંટોંને હરચદ ચાહા,
 મગર કીસી તરફ હંટ ઝમીનસે ન હઠ સકતે થે. ઝોર બબ
 હંકના ચાહતે થે, તો ખાબ, ઝોર જોસ્ત ઉનકો ઝમીન-પર
 ઝીંમટ જાતા થા. કીસી તરફ ન છુટતા થા. ઇસી તરફ એક

દીન, ઝોર ઝોર રાત શુબર ગઈ. ઝોર વોહ ઉંટ વહાંસે ન
 ઉઠ સકે. યુનાંચે સારખાનોને રાજાસે જાકર ઇતીલા કી. રાજાને
 સારખાનોસે કહા, કે તુમ લોખ દુરવેશોકે પાસ જાઓ, ઝોર
 ઉનકી ખુશામદ, ઝોર મીનત, ઝોર સમાજત કરો, કયું-કે
 ઉનકી બદ દુઆસે ચે ઉંટ બયેઠ ગયે હેં. ઝોર ઉન્હીંકી દુઆસે
 ખડે હોજે. હમ ઇસ અમરમેં કુછ નહીં કર સકતે. આખીર
 કાર, સારખાન આપકી ખીદમતમેં ગયે, ઝોર હાઝીર હોકર
 ઉઝરખાલી કી, ઝોર બ-કમાલ, ઇનકેસારી અપને કુસુરકી
 મોઆશી માલી. યુનાંચે હઝરત ખાજા મરીખ નવાજને ફરમાયા,
 કે જીસકે હુકમસે ઉંટ બયેઠ ગયે ચે, હસીકે હુકમસે ખડે
 હો-જાઈજે. સારખાનોને વહાંસે આકર, જો દેખા, તો સખ
 છટોકા ખડે હુચે દેખે. ચે ખબર તમામ શેહરમેં મલહુર હુઝ,
 કાશીરોને હુજુમ કરકે ખાહમ સલાહ ઝોર મશવેરા કીયા. ઝોર
 રાજા પૃથુરાય-કે પાસ જાકર, રાજાકો બેહકાયા, કે હુજુર કુછ
 દુરવેશ મુસલમાન આયે હેં, ઝોર ખુત-ખાનોકે કરીખ મુકામ
 હુચે હેં, ઉનકા રેહના વહાં-પર કીસી તરફ મુનાસીખ નહીં
 હે. કયું-કે હમારે મજહૂમ કે બિલકુલ બરખિલાક હેં. યુનાંચે
 રાજાને અપને મુલાઝીમેકો હુકમ દીયા. દુરવેશોકો ખુત-ખાનેકે
 પાસસે ઉઠાયે. જીસ વકત રાજા કે મુલાઝીમ હઝરત કે કરીખ
 ગયે. ઝોર સખતી કે સાથ અલફાઝ કહેને લગે, તો હઝરત
 ખાજા સાહેબને વહીંસે થોડી ખાક ઉઠાકર, હસપર આ-ય-તુલ
 કુરસી પરકકર, ઉન મુલાઝીમેાંકી તરફ ફેંકી, ખાકકે ફેંકતેલી
 ઉનપેસે કુછ આહમી તો દીવાને હોકર બામ મગે. ઝોર જીસ

હર ભોગી પર ખાક પડી, ઉતકા શુભ ખુશ હોકર ગીર પડે. ઝોર બે ભોગ ભાગ ગયે થે, ઉતકાને રાજા-કે પાસ જાકર સખ હાલ પ્યાન કીયા. દુસરે રાજા શીર અહલે હુતુને અજમેરકે રાજાકી તરફસે, ખુત-ખાનેમેં રામદેવ મહંતકે સાથ મીલકર, હમલા કરનેકા ઇરાદા કીયા, જીસ વડત આપકે કરીય પહોચે, તો સખકે બદનમેં લરજા આ-ગયા. ઝોર સર ગીરાહ ઉસ જમાઅતકા થા, ઉસને જમાઅતસે નીકલકર હઝરતકે હદમોં પર ગીર પડા. ઝોર હદમ-મૌસ હોકર, આપકે હસતે હકપર તૌખા કી. ઝોર ઇસલામસે મુશરરફ દુવા. ઝોર ખુદ રામદેવને લકડી ઝોર ઈટેં ફરાહમ કરકે, ઉસ જમાઅતકી તરફ ફેંક ફેંક કર સખકો ભગા દીયા. હઝરતને ઝેંક કદેહ પાની મંગાયા, ઝોર હુઆબે દહન, પાનીમેં ડાલકર રામદેવ મહંતકો પીલાયા. ઉસ પાનીકે પીતેહી રામદેવ મહંતકા દીલ આછનેડી તરેહ સાફ હો-ગયા. ઝોર અનવારે રખમાનીસે ઉસકા દીલ રૌશન હો-ગયા. આપને ઉસ મહંતકા નામ શીરાકર શાદી-દેવ નામ રખ્યા, ઝોર દરબથે કમાલકો પહોંચાયા. શાદી-દેવ, કે માયેને જ્યાને હીંદીમેં ખૂશી પમદા કરને-વાલા હોતા હે.

રાજા પ્રથુરાયને જળ હઝરત ખાજા સાહેબકી થે કરા. મતકા હાલ સુના, તો કેહને લગા, કે થે જમાઅત સાહેરો કી હે, ઇસલીથે કોઈ બડા બદુમર હો, તો વોહ ઇનકા મુકાબીલા કર સકતા હે. પસ રાજાને જયપાલ નામી જોગીકા, કે જો બડા બદુમર થા, ઝોર સૌહ-રથે આફાક થા, ઝોર

જાદુ કે ફનમેં અપના સાની નહીં રખતા થા, ઉસકો તલખ રકે આપકે મુકાબીલે-કે લીયે મામુર હીયા, જ્યપાલ જોગી કે દેરહ હજર ચેલે થે, જોર હરએક ચેલા, ફને સાહેરીમેં જ્યપાલકા સાની થા, ઉન સમ ચેલોંકો અપને હમરાહ બેકર. જ્યપાલ જોગી, હજરત ખાજ સાહેબકે મુકાબીલેકો સામને આયા. જ્ય ખાજ સાહેબકો જોગીકે આમદકી ખબર હુઈ, તો આપને અસાચે મુજારક, એક ખાદીમકો દીયા, જોર ફરમાયા; કે અપની જમાઅતકી જગા-કે આસપાસ, ઇસ અસાસે એક લકીર ઝમીન પર બ-તજોર હીસારકે કરદો. કે ઉસકે અંદર ઇતશા અલ્લાહો તઆલા, જાદુ કુછ અસર નહી કરેગા, જોર ન હીસીકો કુછ ઝરર પહોંચેગા, જોર જ્ય વોહ ગીરોહો અશીયા, ઉસ હીસારકે અંદર કદમ રખ્યે, તો સરકે બલ ઉષે ગીરે.

આખીર કાર, જાદુગરોંની જમાઅતને હીનારયે હોઝે અન્ના સાગર કે, ઇસ ઇરાદેસે કયામ હીયા, કે ઉસ તાલાબકે પાનીસે આપ તક પાની નળને દેં. હજરત ખાજ સાહેબને, રામદેવ મહંતકો, કે જો નવ મુસલીમ થા, જોર જીસા નામ શાહી-દેવ રખ્યા થા, ઉસસે ફરમાયા, કે જીસ તરેહસે મુમકીન હો, એક કદેહ પાનીકા ઇસ તાલાબ-મેંસે ભરલા. તુતસે શાહી-દેવને હજરતકે ઇરજાહ બ મુજબ, કદેહ બેકર અન્ના-સાગરકે હીનારે પર મયા, જોર તાલાબ-મેંસે પાની ભરને લગા, કે તમામ પાની ઉસ તાલાબ ત ઉસ કદેહમેં આ-મયા. જોર તાલાબમેં એક કતરાબી પાનીકા ન

રહા, ઝોર તાલાખ અપસા ખુસ્ક હો-ગયા, કે જોયા ઉસમેં
 પાનીહી નહીં થા, યુનાયે આપસા કુલ ખયે, પાનીકા ઇસ
 કદેકસે હોતા થા, ઝોર કદેકસે પાની કમ નહોતા થા, ઉસ
 કદેકમેં પાની બરતેસે અન્ના સાગર તાલાખકે અલાવા છતને
 કુયેં થે, સખકા પાની ખુસ્ક હો-ગયા. ઝોર જનવર દુધ દેને
 વાલે, ઝોર ઝોરતોંકે પીસતાતોંકા દુધ ખુસ્ક હો-ગયા, ઝોર
 ખાસકી શીદતસે જનવર, ઝોર છોટે બડે બાદમી સખ
 બેતાખ હો-ગયે, બલકે ખાસકી બે-તાખીસે દુસ્મન મરગયે.
 રાજબી યે હાલ દેખકર, બહોત પરેશાન હુવા. જયપાલ જોગી
 યે હાલ દેખકર, તાલાખકે કીનારે પર આયા, ઝોર હુઝુરકી
 તરફ મુખાતીખ હોકર, બ-આવાજે ખુલંદ કહા. કે મખલુકે,
 ખુદા ખાસકી શીદતસેં મરતી હે, આપ તો ખુદકા ફકીર કે
 હતે હેં, ઝોર ફકીર તો રહીમ, ઝોર કરીમ, હોતે હેં, ઇસ
 લીયે આપકો લાઝીમ હે. કે બદેયાને ખુદા પર, રહમ ફર-
 માકર પાની દેવેં. હુઝુરને જખ યે બાતેં જયપાલ જોગીસે
 સુનીં, તો કાદી દેવસે ઇરશાદ ફરમાયા, કે ઉસ કદેકકા
 પાની, કે જો તાલાખ-મેંસે લાયા હે. વોહ ઉસીમેં ડાલ દે,
 કાદી દેવને બ-મુજબ હુકમે હુઝુરકે ઉસ કદેકકા પાની
 અન્ના સાગર તાલાખમેં ડાલ દીયા. પાનીકે ડાલતેહી ઝખીનસે
 પાની જોશ ખાકર ઉખલા, ઝોર તાલાખ લખાલખ હો-ગયા. ખાદકુ
 જહુમરોને જહુગરી શુર કી, ઝોર ચકાંતક નૈજત પહોંચી
 કે પહાડકી જનીબસે હજારો સાંપ, દાયરકી જનીબ દોકતે
 થે, મગર દાયરે પર ન પહોંચતે થે, ઝોર દાયરે પર સર રખકર

રહેજાતે થે. યુનાચે જોગી જયપાલ ઇસેસે-બી આજીઠાં જોર
 મંજુર કુવા, તો આસમાનસે આગ, બરસાની ધુર કરી.
 જોર ઇસ કદર આગ બરસાઈ, કે બડે બડે તોર
 જોર અંબાર આગકે હો-ગયે, જોર હજારોં દરખત, હસ આ-
 બસે જલકર ખાકે સીયાહ હો-ગયે મગર એક ચીંઝારીબી
 હસ હાથકે અંદર ન-પહોંચી. જય જોગી ઇસેસે-બી
 આજીઠાં આ-ગયે, તો જયપાલને એક મીર્ગ છાલા નીકાલા-
 જોર આસમાનકી તરફ ફેંક કર, જોર જસ્ત મારકર
 ખુદ હસ મીર્ગ છાલે પર સવાર હો-ગયા. જોર આસમાનકી
 તરફ ઉડકર નહરસે ગાયેબ હો-ગયા. ખુદદામને હુજુરસે
 ખેંચે દીયા, કે જોગી જયપાલ, જોર જાદુગરી દીખલા રહા હે,
 જોર આસમાન પર ઉડતા ચલા જા-રહા હે, અબ નીમાહસે
 ગાયેબ હો-ગયા હે, જોયા દુન્યાસે ખો-ગયા હે, હુજુર આખે
 ખંડ દીયે કુચે, આલમે ઇસ્ત-ગરાકમેં હર વકત રહેતે થે. થે
 ખાત ખુદદામકી સુનકર આપને આખે ખોલ દી. જોર અપની
 નાઅલેને મુખારકકો ઇજારા કરમાયા, કે જાઓ, જોર જયપા-
 લકો ખુરે હાલસે લિતાર લાઓ યુનાચે આપકે હુકુમસે ના-
 અલેને મુખારક, હવાપર ઉડી, જોર જયપાલ જોગીકે સરપર
 બરાબર મારતી હુધ, લિતાર લાઈ જોર આપકે હુજુરમેં હસી
 હેસીચતસે લાકર હાઝીર દીયા. તમામ મખલુક અબમેર
 શરીફકી થે અબજાયેબ, જોર ગરાયેબ. હાલ દેખ રહી થી, જય
 પાલને જય થે અપના હાલ દેખા, તો જાર જાર રાતા હુના,
 કદમે મુખારક પર ઝીર પડા. જોર તોખા ઇસતમ-હાર કરકે કલ-
 મથે તૈયબ પરહા. જોર આપકે મુરીદ હો-ગયે. જોર હુજુરમેં

હાલતીજ કી, કે હાલત, હસ હમર તક. કુદી અલાલતમં
 બસર કી, અબ હસ કદર હાલતીજ હે, કે મુબકો હમર
 ભવીદ અતા ફરમાઈ ભયે, તાકે તલાશીયે મઆસી હો-ભયે.
 આપને ઇરશાદ ફરમાયા, કે તુ કયામત તક ઝીંદા રહેગા,
 મગર અશમે ખલાયેકસે પોશીદા રહેગા. યુનાયે મશહૂર હે.
 કે જયપાલ અમતક ઝીંદા હે, ઝોર અબે જુમઆકો ઝીયારતે
 રીઝયે મુકદ-દસા પર હાઝીર હોતે હે. ઝોર ઝાયેરા-મેંસે જો
 રાહ જુલ જાતે હે, ઉતકો રાહ બતાનેકી ખીદમત આપકે
 તાઅદ્યુક હે. ખાજ સાહેબને જયપાલકા નામ, અબદુલા
 રખ્યા યા, ઝોર ઉસી નામસે આમમં મશહૂર હે,

તવારીખની કિતાબોમે લીખ્યા હે, કે અન્ના સાગરસે
 પાની બરનેકે અબ્બલ યે વાકબા હુવા, કે બ-દકમે હુઝુર, એક
 ખાદીમ કાસયે ચોખી ભેકર, પાની ભેનેકો અજા સાગર પર
 ગયા, પુત-ખાનેકે મહંતો, ઝોર પંડીતોને શકા, ઝોર પાની
 નહીં બરને દીયા. ખાદીમને આકર અર્ઝ કીયા, તો હુઝુર ખુદ
 કીનારયે હોઝે અન્ના સાગર પર તશરીફ લે-ગયે, ઝોર રામદેવ
 મહંતસે સુખાતીખ હોકર ઇરશાદ ફરમાયા, કે તુમ ઇન સુર-
 તોકો, કે જો આદમીની બનાઇ હૂઘ હે, ઇનહેં કયું પુજતે
 હો, ઝોર ઉસકો કયું નહીં પુજતે ? કે જીસને તુમકો પચદા
 કીયા હે, તો રામદેવ મહંતને જવાબ દીયા, કે હમ ઇનહોકો
 ખુદા, ઝોર અપના માઅયુદ, જાનતે હે. આપને ઇરશાદ ફર-
 માયા, કે અગર તુમ અપના માઅયુદ, ઝોર ખુદા, ઇનકો
 જાનતે હો, તો ઇનસે કુછ હાલતીજ કરો, કે જો
 તુમકારે સામને મીઝુદ હે, દેખેં તુમકો કયા જવાબ દેતે

હેં ? રામદેવ મહંતને કહા, કે જે પશ્ચર કે હેં, ઇસલીયે મોક્ષ નહીં સકતે, તમ આપને ફરમાયા, કે દેખો હમારા દીન કમસા બરહક હે. ઝોર હમારા ખુદા, કમસા સમ્યા હે. હમ તુમહારી મુરતે, ઝોર તુમહારે દેવતાકો યુલાતે હેં. જે ફરમા કરે આપને એક મુરતસે, કે જો સખમે બી થી, ફસસે ઇસ્લાહ ફરમાયા, કે અમર હમારા ખુદા, ખાલીકે કોનો, મકાં હે, ઝોર હમારા મબહબ બરહક હે, ઝોર હમ બ-હુકમે ખુદા-વંદે કરીમ, યહાં આયે હેં, તો હમારે હુમસે તુ ગોયા હો જા. આપકી કબાને મુબારકસે જે કલેમા નીકલા ચા, કે ફોરન વોહ મુરત ગોયા હુક, ઝોર ચાર પાંચ કદમ આપકી જાનીમ ચલકર કહા, કે વાકઈ આપકા ખુદા સમ્યા હે. ઝોર આપકા દીન બરહક હે. ઝોર આપ બ-હુકમે ખુદા, યહાં તલ્લીફ લાયે, ઝોર કાશીરોકા મબહબ, ખીસકુલ ખાલીમ હે. જે કરામત આપકી દેખકર રામદેવ મહંત, ફોગન મુસલમાન હો ગયા, ઝોર તોખા કરકે આપકા મુરીદ હો-ગયા.

અન્નમેરકે રાખને જબ જે હાજાતે કરામાત, હકરત ખાજ સાહેબકે મુને, ઝોર દેખે, તો નીહાયત મુન-દેખલ ઝોર નાદમ, ઝોર સરમીંદા હોકર, શેહરકો વાખીસ ચલા ગયા, ઝોર આપસે કીસી તરેહમા મુઝાહીમ નહીં હુવા હકરતતરે હસી મુકામ પર કયામ ફરમાયા. ઝોર ખલકુલકાની હીદાયતમે મસજીલ હુયે. એક રોજ આપને રાજકો બહોત હીદાયત કી. મગર હિસકે કલ્બ પર મુક અસર નહીં હુવા. આખીર આપકી બદ દુખાસે લલકરે ઇસલામકે લાઘવર ગીર-ફતાર હોકર હાખીમે બહનનમ હુવા.

કીતઆ.

કમ સીમાલી સુદે દોલી છે—આપ ધોવા કરે હસે કાઠ.
માસકે તુખસે નહો મંદુમ—મરચે બોયા કરે હસે કાઠ.

હાલાતે કશકે કરામાતે હઝરત ખાન
ગરીબ નવાઝ.

સિયરકી કિતાબોમે લીખ્યા છે, કે હઝરત ખાન
મોઈનુદ્દીન ચીશતી રહ, એક રોજ સુબોહકી નમાઝકે બાબદ
ચાહે ઇલાહીમેં અમદે કુચે ચે, કે એક ચાખસ રેતા કુવા ખીદ-
મતમેં હાઝીર હોઝર ફર્માદ કરને લગા, કે અમ હસ્તગીરે
મે-કસા, મુઝ મઝબુમકી ફર્માદ સુનીચે, ઝોર હાદ દીજીચે, ચેર
ફરજંકો હાઝીમને ખીલા કુસર માર ગાલા છે, ઝોર સર
કિસકા તનસે હવાર ગાલા છે, આપ અબ રાહે કશક-કત
હસ ચાખસકે હમ-રાહ હસકે બેટેકી લાલ-પર તકરીક
હે-મચે, ઝોર હસકે સરકો તનસે મીલાકર ધરકાદ ફરમાયા,
કે અચ જવાન ! અચર તુ ખીલા કુસર કતલ કુવા છે, તો
ખિચ-મીલકાહ, કુમ બે ઇજ-નીકકલાહ, કુમે ખાલી-
એ તુ ખડા હોખ. સુરહ કયું પડા છે ! ખીલ હોખ. ખસ
જવાન જુખીકમેં આયા, ઝોર કલ-મચે તેખા, હા ઇલાહ
હસિ હાલકાહો. મોહમ-મદર રસુ-હુદકાહ, પરહતા કુવા
લીલ હો-ખા.

રિવાયત—હે, કે કચેખ અલી, નામી એક કાખસ ખાખ સાહેબકે મુરીદ થે, એક રાજ ખાખ સાહેબકે હમરાહ કહીં જાતે થે, કે એક કાખસ આવા, ઝોર કચેખ અલીકા પકડકે કેહને લગા, કે આપકે જીએ મેરે ચંદ દીરમ કરજ હે, વોહ દીરમ ઇસી વડત મુજકા અહા કર દીજીયે. કચેખ અલીકે પાસ દીરમ મૌજુદ ન-થે, ઇસલીયે ઉઝર કીયા, ઝોર દુસરે વડતકા વાઝેદા કીયા. કરજ-ખાહને ન માના, ઝોર મહોત તકાઝા કરને લગા, ઉત વડત ખાખ સાહેબનેબી કરજ-ખાહકા મહોત સમજાયા, મગર હરગીઝ નહીં માના. ઝોર કેહને લગા, કે અપને પાસસે મેરે દીરમ અહા કર દીજીયે. ખાખ સાહેબને ઉસ વડત અપની ચાહરકા ઝમીન-પર બીછાદી, ઝોર બનાબે ખારીમં દુઆ કરી, આપકી દુઆકી બરકતસે વોહ ચાહર દીરમસે બર મઝ. શીર આપને ઉત કરજ-ખાહકા ફરમાયા કે તુમહારે દીરમ લેશે, મગર જ્યાહા ન લેરા, કરજ-ખાહને દેખા, કે ચાહર દીરમસે બરી કુછ હે, તો ચાહા કે જ્યાહા લેવે, પણ ઉસકા હાથ ખુશ્ક હો-મયા, નાચાર હોકર વોહ આપકે કદમોં-પર ગીર પડા. ઝોર અપને કુસુરકી મોઆશી ચાહને લગા, આપને અપના હાથ ઉસકે હાથ-પર ફેરા, ઉસી વડત ઉસકા હાથ સહી ઝોર સાલીમ હો-મયા.

રિવાયત હે. કે બીયા-માનમેં સાત કાખસ આતહ પરસ્ત થે, બડે પકડે મુજહીદ, ઝોર ઈતેહા હરજેકે આખીદ થે, હે હે મહીને તક ન ખાના ખાતે, ઝોર ન પાની પીને થે. ઝોર ખાખહ હે મહીનેકે એક લુકમા ખાહર જીકે થે, ઝોર હર કાખસ ઉનમેં મે-નઝીર થા, જીસ અમીર, ઝોર મરીજકા

દેખ પાતે થે, ઉસકે હીલકા હાલ ખતાને થે, વોક સાતો
આતશ-પરસ્ત, બડી ચાહસે હઝરત ખાન સાહેબકી કુશુરમેં આવે,
ઝોર તસલીમ બખ બાયે, આપને ઉનકો આગકે પુજનેસે
મના કીયા, તો હન્દોનિ અઝ કીયા, કે હઝરત, હમકો
આતશે દોઝખકા બહોત ખેદ હે, ઇસલીયે ઉસકો પુજતે હે.
આપને ફરમાયા, કે—

અથેત,

અમર સદ સાલ ગબ આતશ ફરોઝ,
ચું ચક હમ અંદરાં ઉફતદ બ-સોઝહ

આતશ પરસ્તને અઝ કી, કે આપ ખુદાવંદે કશી મકી
અંદગી કરતે હે, તો કયા આમ આપકો નહીં જલાયેગી ?
આપને ફરમાયા, કે આમકી કયા મકદુર કે હમારી જુતી-
કોબી જલા સકે, યે કેહકર નાઅમેને મુખારકકો આમમેં ડાલ
દી, નાઅમેનકે ડાલતેહી આમ સદી હો-મઇ. ઝોર ગયેબસે
આવાઝ આઇ, કે આગકી કયા મળલ હે ! કે હમારે દોસ્તકી
નાઅમેન જલા સકે. યે ફરામત દેખકર વોક સાનો આતશ
પરસ્ત મુસલમાન હો-ગયે, ઝોર આપકી ખીદમતમેં રહકર
અંદ રાજમેં વલીયે કામીય કયે.

રિવાયત હે, કે ઝેક રોજ ખાન સાહેબકી કુશુરમેં ઝેક
મુરીદ હાઝીર કુત્રા, ઝોર શેહરકે હાકીમકા શીકવા કરને લમા,
કે મુલ મરીખ પર ઉતેહા ફરજેહા જુદમ કુવા હે, ઝોર મુલકો

शहर भरते होते—काली कुत्तों को—मया है, दरवाजे के भी मैं
कुत्तों के, लेकिन काजीम के कुत्तों से मैं भयभीत हूँ, आपने बोली
‘दरवाजे बन्द करवाया, के कुत्ते कुत्तों पर है, मैं शहर का काजीम
काजीम है। वोह बहुत बड़ा रज्ज को नहीं समझा, और
कहने लगा, के काजीम सवार होकर, मजदूरों की तरह गया है,
आपने कहा था, के वोह तो राखीये मुझ के अहम हो—मया,
है, उस वक्त वोह भरीक आपसे इत्तफाक होकर बाहर आया
तो हमारा क्या है, के तबाम शहर में शहरा हो—रहा है, के
वालीये शहर बाइसे गीरकर भर गया।

रिवायत है, के जो रोज़ कहरत आजा कुतलुहीन
अभूतवार काजी रह, देहली के आदशाह—के हमराह कायमे
काय लीये हुये कीलके बाकीकी सघेर करते थे, और जहातसे
हमरा, और अराहीनकी साथ थे, के नागाह, जो अंधार,
देहली के आदशाह के कुत्तों में आकर बर्बादी हुई, के ये कुत्तों
साहेब, के जो आपके साथ हैं, इनसे मुझको हमने कसम
है, इसलीये कुत्तों इनको समझा दें, के मुझसे नीकाह करवें,
और हमने कसम को रवा न रज्जों, इस मजदूरकी ये बात
सुनकर आदशाह, और तबाम अराहीने बाकी मुतवन्न, और
सकतेमें हो—मया, कहरत कुत्तों साहेबको नदामतसे कई आ—मया,
और हम भयभीत हो—मया, इस आदशाह कीसीने कुछ जवान
न दीया, कहरत कुत्तों साहेबने अपने पीर रोहन अभीर,
बाते कहरत आजा गरीम नवाज रह, की तरह मुतवन्न
होकर, अजमेर करीबी तरह मोह करके मुतवन्न हुये, के
या कहरत, आपसे बर्बाद है, के वक्त हमारा है, इस वक्त

હસ્તગીરી કીધીયે ! યુનાંચે હઝરત કુટુબ સાહેબકી ધલતીભ
ખતમ ન-હોને પાછ થી, કે હઝરત ખાન્ન સાહેબ, હસ બજે
મૌબુદ હુયે, ઝોર કુટુબ સાહેબસે હાલ દરવાજત કીયા, કે
મુબકો કમુ' માદ કીયા, આપને કુછ બયાન ન દીયા, બલકે ચક્ષમે
પુર આન હો-ગયે, આપકા ચે હાલ દેખકર, હઝરત ખાન્ન
સાહેબકો કમાલ રહમ આયા, ઝોર વોહ અને મકકારાકી
તરફ દેખા, તમામ હમ-રાહીયાને શાહી, દમ બખુદ દેખતે
યે, ઝોર હીલમે' કહતે યે. કે દેખીયે ઇસકા અન્નમ કયા
હોતા હે. અલ-ગરમ હઝરત ખાન્ન સાહેબને હસ ઔરતકે
શીકમકી તરફ મુખાતીળ હોકર ફરમાયા, કે અય બચ્ચે, કે
જો ઇસ ઔરતકે પેટમે' હે. સચ સચ કેહ, કે તેરી માં જો કુટુબ
સાહેબ-પર તોહમત લગાતી હે. હસકી અસલીયત કયા હે ? ફઝુર
કે ફરમાનેસે વોહ બચ્ચા, કુદરતે ખુદાસે ગોયા હુવા, માંકે
પેટકે અંદરસે બોલા, કે યા હઝરત ! કુટુબ સાહેબકે હાસીદો ઝોર
ફુશખનેનિ યે બોહતાન રખવાયા હે. ઝોર ઇસ ઔરતકો
સીખાકર બાદશાહ-કે પાસ બેળ હે. ઇસ ખાતકો સુનકર
વોહ ઔરત નીહાયત પશીમા હુધ. ઝોર તમામ હાઝેરીન, ઇસ
કરામતસે હમરાન હો-ગયે.

રિવાયત હે, કે હઝરત ખાન્ન મરીખ નવાઝકી ખીદ-
મતમે', જો અપ્પસ તીન રોજ હાઝીર હોતા, તો અપકી
સોહબતકી મરકતસે વલીયે રામીલ હો-ગતા. બળ ઇસ કરા-
માતકો સોહરા હુવા, તો ઝોર ફાસીક ઇસ ખાતકે તબરુકે પર

આમાદા હુવા, જોર આપડે દર દોલત પર પહોંચ્યા, જોર હસ્ત બરતા અઝી કરને લગા.

થેત.

ગર બર સરે ચરમે મન નશીની,
નાઝત બ-કુનમ કે નાઝનીની.

આપને ઉસકો ઇસતમકાર પરદાઈ, જોર ગુનાહસે તૌબા કરાઈ, તીન દીન તક વોહ અખ્સ હુઝુમેં હાઝીર રહા. ઇસ અરસેમેં તમામ અંગે રીસકો કુબુર, ઉસકે આઈનયે દીલસે દુર હો-ગયે, જોર કમાલકો પહોંચા.

રિવાયત હે, કે એક રોજ હઝરત ખાજા ગરીબ ન-વાઝ રહ. શયેખ શહાબુદ્દીન સોહર વરદી રહ, જોર કયેખ અવ-હુદોદ્દીન કીરમાની રહ, કે કમરાહ તકરીફ હે-ખતે થે. કે એક લગા ખુદી સાલ અમસુદ્દીન નામી હાયમેં તીરો કમાન હીયે કુચે આપકે સામને-સે ગુજરા, આપને ફરમાયા, કે યે લગા દેહલીકા ખાદશાહ હોમા, યુનાંચે અમસાહી હુવા, કે વોહી લગા દેહલીકા ખાદશાહ હુવા.

રિવાયત હે, કે આપકો રામ, યાને સિમાસે કમાલ જોઈ, જોર જોઈ થા, આપકી મેહરીયે ખાલી કબી રામસે ખાલી ન-હોતી થી, જોર બ-મયેર રામકે આપ ઠની નહીં રહતે થે. જોર ઠની કોઈ અખ્સ, આપ પર મોખતેરિફ ન-હોતા થા. અઝસર ઉલમાયે મોખતેબર, જોર મહાયેયે કિમાર, આપકી ખાતમે સિમાખમેં હાઝીર હોતે થે, જો અખ્સ આપકી મનલીયે

આથીમેં એક મરતખા રાગ સુનતા. તો વોહ સાહેબે ભેંક, ઝોર શૈક હો-જતા. ઝોર જીસ કદર હસ જમાનેમેં વધી અછાહ થે, સખ આપકો પેશવા જનતે થે, ઝોર આપકે ફરમાન પછર થે.

આપકે મતમખમેં હસ કદર ખાના પકતા થા, કે તમામ શેહરકે ગુરખા, ઝોર મસાફાન, સયેર હોકર ખાતે થે, ઝોર હમેશા થે દસ્તુર થા, કે આપકા ખાદીમ હાઝીર હોતા, ઝોર અર્જ કરતા, કે લાગર કે ખર્ચ કે વાસતે કુછ ખર્ચ ઇનાયત કરો, તો આપ અપને મુસલ્લેકા એક જોશા ઉઠાકર ફરમાતે, કે જીસ કદર ગુરરત હો લેલે, પસ ખાદીમ હસી કદર માને બ-કદરે ગુરરત લેના, ઝોર ખર્ચ કરતા.

નકલ હે, કે જીસ જમાનેમેં હઝરત ખાજ સાહેબ રહ, તે અજમેર શરીફમેં સુકુનત કખલાર ફરમાઈ થી, હસ જમાનેમેં જો હાજી લોગ ખાતે થે, વોહ કેહતે થે કે હમ ખાજ સાહેબકો હમેશા ખાનથે કામખાકા તવાફ કરતે દેખતે થે, અજમેર શરીફકે બાશીદે જવાબ દેતે. કે ખાજ સાહેબ જગસે અજમેર શરીફમેં તસરીફ લાયે હેં, હમેશા દીલત ખાનથે ખાસમેં મોખતેફિક રેહતે હેં. કબી હજકો તસરીફ લે-જાનેકા ઇ-તેફાક નહીં કુવા હે, તો વોહ લોગ મુતહૈયર હોતે, આખીર જગ તમામ હાજીઓકી જમાની થેહી હાલ સુના મયા, તો માખલુમ કુવા, કે હઝરત ખાજ સાહેબ હર રાખકો ખાનથે કામખાકો તસરીફ લે-જાતે. ઝોર મુખોહકી નમાઝ અજમેર શરીફમેં આકર જમાખતકે સાથ ખાકા કરતે.

રિવાયત છે, કે એક વક્ત એક કાશીર પેહલવાન, આપ પર હમલા કરતેકે ધરાડેસે આયા, ઝોર ખંજર હાથમે લેકર આપકે કરમ-પર આમાલ હુવા. આપ હરમે મામુલ આખે બંદ કીયે હુયે, માટે ઇલાહીમે મશગુલ થે, આપને ઇસ બાવસે આગાહ હોકર આખે ખોલ દી, ઝોર ઉસકે તરફ દેખા, તો વેલ રખત ફોરન બેહોશ હોકર ગીર પડા. જબ ઉસકો દોશ આયા, તો આપકે કદમોં પર ગીર પડા, ઝોર તોખા કરકે મુસલમાન હો-ગયા. ઉસ રોજ ઉસકે સાથ આપકી ચે કરામતકો દેખકર સાવસો કાશીર મુસલમાન હુયે.

નકલ છે, કે એક મરતમે આપકા યુજર એક શેહરમે હુવા, ઉસ શેહરકે બાશી દે કાશીર ચે, મુસલમાનકો દેખકર તાવા લીયા કરતે ચે. જબ આપકો કુદહારોને દેખા, તો આપસમેં સલાહ કી, કે ચંદ મુસલમાન વહાં આ-મયે હેં, કનહી વળેસે આબો હવા ઇસ શેહરકી ખરાબ હોગી, ઇસલીયે ઉનકો નીકાલ દેના આહીયે, ચે સલાહ કરકે મુસલ્મેન હોકર, આપકો ઇબ્ન પહોચાનેકે લીયે સામને આયે, ઇસ વક્ત જમર આપકી કુદહારોં પર પડી, તો સબ તામીદાર હો-મયે. ઝોર સબ અર્જ કરને લગે, કે હમ આપકે તામીદાર હેં, જો આપકા ઇરસાહ હો, ઉસકો ખબ લાયે, યુનાચે આપકે ફરતે હકખર સબ કુદહારને તોખા કી, ઝોર ઇમાન લાયે, આપકે હકમકી મશકતસે વેલ કુદરસ્તાન શેહર મુસલમાન હો-ગયા.

એહવાલે અઝવાઝે મુતહ-હેરાત, ઓર અવલાહે
અમબદ, હઝરત ખાન ગરીબ નવાઝ.

ખાલી-નતુલ અસફીયામેં લીખ્યા હે, કે હઝરત ખાન
ગરીબ નવાઝકી દો બીબીયાં થીં. પેહલી બીબી હઝરત સૈયદ
વઝીહોદ્દીન, કે જો હઝરત સૈયદ હુસેન ખીંગ સત્તારકે અમા થે,
ઉનકી બેટી થીં, ઓર ઉનકા નામે મુન્નારક, અસમત બીબી
થા. ઓર ઉનકે બતને પાકસે તીન ફરઝંદ પવદા હુવે, અબ્બલ
હઝરત ખાન અબ્દુ સદ્દીક, ઓર દુસરે હઝરત ખાન ફખરુદ્દીન
ઓર તીસરે હઝરત ખાન હીસામુદ્દીન રહ, થે. હઝરત ખાન
અબ્દુ સદ્દીકકે દો ફરઝંદ થે, આપકા છતેકાલ ૫૦ સાલકી
ઉમરમેં હુવા. હઝરત ખાન ફખરુદ્દીન, કમાલ બુબુર્ગ, ઓર
સાહેબે નેઅમત થે, ઓર બાઅદ વીસાલે હઝરત ખાન ગરીબ
નવાઝકે બીસ બરસ તક ઝીંદા રહે, ઓર ૭૦ બરસકી ઉમરમેં
કસ્બથે સરદારમેં, કે જો અબમેર શરીફસે સોલા કોસ દુર હે.
વહાં છતેકાલ ફરમાયા, ઓર વહીં મદફૂન હે. આપકે પાંચ
ફરઝંદ થે, ઓર હઝરત ખાન હીસામુદ્દીન ૪૫ બરસકી
ઉમરમેં ગાયેબ હો-ગયે, ઓર ચેહેલ અબદાલમેં જાકર શામીલ
હો-ગયે. આપકે સાત ફરઝંદ થે.

હઝરત ખાન ગરીબ નવાઝકી દુસરી બીબી હીંદુસ્તાનમેં
કાસી રાજકી બેટી થીં, ઓર ઉનકા નામ અમતુલ્લા બીબી
થા, ઓર ઉનકે બતને પાકસે એક દુખતર પવદા હુવે, જીનકા
પરમે મુન્નારક, હામીદ કમાલ બીબી થા. ઓર ઉનકે

શ્રીહરકા નામ શેખ રઝીયુદ્દીન થા. હઝરત જમાલ બીબીમ મઝારે શરીફ, અબ્બેર શરીફમે' મુતસીલે મઝારે પુર અનવર, હઝરત સુલતા-નુલ હીંદ, ખાલ ગરીબ નવાઝ રહ, હે. અમતુલ્લા બીબીકે બતનસે દો ફરઝંદ ઝોરબી તવલુદ કુચે ચે. મગર બ-હાલતે શીરખારી દોનો શાહબદોને રેહલત ફરમાઇ થી.

હઝરત ખાલ ગરીબ નવાઝકે ખુલ્લાઝોકી સહી તેઅલ્લા આલે-મુલ ગચેબકો માઅલુમ હે, લેકીન બાઝ ખુલ્લાઝોકા છકર હરમે જોલ હે.

અબ્બલ ખલીફચે આઝમ, હઝરત ખાલ કુતબુદ્દીન બખ-સાર કાકી દેહલવી રહ, ઝોર દુસરે હઝરત સુલતા-નુલ તારેકીન હમીદુદ્દીન સુશી નાગોરી, ઝોર તીસરે, હઝરત ફખરુદ્દીન ફરઝંદે હઝરત ખાલ સાહેબ, ઝોર ચૌથે, ખાલ મોમ્તુદ્દીન, ઝોર પાંચવે' કાઝી હમીદુદ્દીન નાગોરી, ઝોર છઠે શયેખ વજીહુદ્દીન, ઝોર સાતવે' શેખ યુરહાનુદ્દીન, ઝોર આઠવે' શયેખ અહમદ, ઝોર નવે' શયેખ મોહસીન, ઝોર દસવે' શયેખ સુલેમાન ગાઝી, ઝોર બારવે', શયેખ સમસુદ્દીન, ઝોર બહારવે' ખાલ હસન ખૈયાત, ઝોર તેહરવે' જયપાલ જોગી ઉર્ફે શેખ અબ્દુલ્લા ખીયાખાની વઝેરા હ.

છકરે વહાતે હઝરત ખાલ મોમ્તુદ્દીન ચીશતી રહ.

આખ-નચે તસવ્વુફમે' લીખખા હે, કે તારીખ ૬ માહે રજબ, સને ૬૩૩ હીજરીમે' જરોજે દોશબા, કબકે વહાત બાઅદ નમાઝે તલ્લુલુદ આપને વીસાલ ફરમાયા. છક કબકો

આપકા વીસાલ હુવા, ઉસ શખકો બાબદ નમાઝે ઇશ્કાકે
 આપને અપને હુબરેકા દરવાઝા બંદ કરલીયા, ઝોર સખકો
 મના કીયા, કે કોઇ ન આવે, ખુદશામને તમામ રાત આવાઝ
 પાયે મુબારકકી સુની, જીસસે માઅલુમ હોતા થા, કે આપ
 હાલતે વબદમે હે, આખીર શખકો વોહ આવાઝ મૌકુફ
 હો-ગય, મુબોહકે વકત ખાદીમેને હુબરેકે દરવાઝે પર આવાઝ
 દી, મમર કુછ જવામ ન મીલા, તો નામાર હોકર હુબરેકા
 દરવાઝા ખોલ કર દેખા, કે આપકા વીસાલ હો-ગયા. ઉસ
 શખકો બહોતસે અબલીયા, અલ્લાહને આલમે રાયમે
 હકરત રસુલે કરીમ સજ, કો દેખા, કે આપ હરમાતે
 હે, કે ખાન મોઇનુદ્દીન ચીશતી રહ, કે ઇસતીક-માલકે
 લીયે હમ આપજે; પસ સાખીત હુવા, કે આપકે તિલાસકે
 બાબદ આપકી પેશાનીયે મુબારક પર બ-ખતે નુર લીખ્યા થા.
 કે “હુબી-ખુદશા માતા ફી હુખ્ખુદશા, આપકા વીસાલ
 મુલ્કતાન શમસુદ્દીન અલ્ત-મજબ બાદશાહે દેહલીકે અહદમે હુવા.
 આપકા રૌઝયે પુર અનવાર, અબમેર શરીફમે ઝીયારત-ગાહે
 ખલ્લુલ્લા હે. હર બરસ રબખકી ચાંદ-રાતસે છઠી તારીખ
 તક, આપકા ઉર્સ બડી ધામધુપસે હોતા હે, દુર દરાઝ
 મેહરીસે અમીરો મરીબ, ઝોર ડુબરા, ઝોર હર કીસમકે
 સૌદામર આવે હે, છે દીન તક તમામ રાત દરગાહે શરીફમે
 મેહરીમે વબદ, મુન-આઝ હોતી હે, ઝોર તમામ દરગાહે
 શરીફમે હસરતસે રીઝની હોતી હે. હકરત ખાન સાહેબકા
 ફોજ બમસા હસરતમે બરી થા, વચસાહી અખ-તક બરી હે,

જો આઠમી મહારે મુઠ્ઠ-ફસ પર હાઠીર હોઠર, ચતાલીએ દીની
 ઝોર દુનવીઠા હાજત-મંદ હોતા હે. ઉઠકી વમામ હાજતે
 પુરી હોતી હે. આપકી વીલાદત સને ૫૩૭ હીજરીમેં ફુધ,
 ઝોર વહાત સને ૬૩૩ હીજરીમેં ફુધ. ઇસ હીસામસે આપકી
 હમર ૬૬ બરસકી હોતી હે, હીસી કાઝેરને કયા ખુમ રૂબાઇ
 હકી હે, કે જસે આપકી સીને વીલાદત, ઝોર હમરે
 વહાત ઝાઠીર હોતી હે.

રૂબાઇ.

વીલાદતે આશીકે નો સસે ઉમરક,
 ખુવદ દર વાલીયે હીંદ આશકારા,
 વહાતસ આફતામે મુલકે હીંદ ખસ્ત,
 બ અખ-બદ કુન શુમાર ઇન્ન ખુદારા,

મલકુઝાત, ઝોર ઇરશાદતે હઝરત ખાલ
 ગરીબ નવાઝ.

ખંદેકો નમાઝમેં કુરમે ઇલાહી, હાસીલ હોતા હે. નમાઝ
 મુસલમાનોકી ચેખરાબ હે. નમાઝ ઝેક રાઝ (ગેદ) હે. બપરસે
 અપને પરવર હીમારસે આઝ કરતા હે. ૫૫ જસ હમર
 ઇતમી-નાન, ઝોર હઝરે ઇન્ન, ઝોર મલકુલી નમાઝમેં હોતી
 હે; હમી હમર કુરમે ઇલાહી હોતા ખતા હે.

छिताय, त'भीहये' लीप्प्या हे, के कर रोज हो हरिबर्ते
आसमानसे जमीन पर उतरते हैं, और नीहा करता है, के
जुमने पुछाका हर्ष तर्क किया. मोह पुछाके अलपये भुवनीमा
होमा. और दूसरा हरिबर्ता नीहा करता है, के जुमने सन्तते
हकरत रससे मकपुष मज अदा नदी' की मोह नरो' कथा.
मत आपकी बहाजतसे मकरम रहेमा. मयादन वन मसध.
भातेकि है, के जे नमाजमे' ताप्पीर नदी' करते. और वकते
मुकरेश पर नमाज अदा करते हैं. और दलरी' अकमोस वन
मुसलमानों पर, के जे मवलाकी अ'दगी' के' डाताही करते हैं.

हकरत आज्ञा साहेब कह्माते हैं. के हम मुहमे' शामके
कीसी शेरमे' गये. शेर आहेर और मार था, वहां और
भरहे पुछा, के उनका नाम शयैय मोह'मद अमदल वाहे' था.
उनकी भीदमतमे' कात्रीर हुये, वनकी ये प्रतीयत थी. के जाके
पुछासे उनका जोस्त मज गया था और सी' दडीयां पारी
रही' थी. आप मुसलमे-पर नशी' रहते थे. और हो शेर
हरवाजे पर पास-मान थे. ज' मे' जीयारतके शोकसे गया.
बेकीन शेरोंकी हयतसे मे' कहम न लुठते थे. के नामाह भरहे
पुछाने आवाज दी, के अंदर आव. मे' अंदर गया, और
हम-मोसी कासीब की. आपने सजसे पेहले ये कथाम कीया,
के ज' तके वम कीसी शयका कर न करो, तो मोहनी
वमदारा कर न करेगी. जे पुछाये करता है, तो मज कससे
करते हैं. शेर पुछा, के मज हुवे'श, कहांसे आया है ? मैंने
अ' की, के जमदहसे आता हुं- हरमाया, के पुछा आमदी,

લાલીમ છે, કે દુરવેશીકા ખીદમત કરતે રહો, કે જોઈ કંઈ
હાસીલ હો મેં એક મુદ્દાસે સખસે કિતારા—કશ હોકર, તન-
હાઇમેં ચકા રહેના હું. તાહમ એક ખાતકા કર હો, કે રાત દીન
રાતેસે કામ હો, દેખીયે કયા અંજામ હોતા હો. મેંને અર્જ કી, કે
વોહ કયા ખાત હો ? ફરમાયા કે નમાઝ, કે જો ખુદાકા ફર્જ
હો, કે જળ બદા કરતા હું, તો ખોદ હોતા હો, કે મુખાદા
કોઇ સત ફાત હો—જાયે, તો સખ બરખાદ હો—જાયે.

પોંચ ચીઝીકા દેખના અમરચે જુમાદાના દેખે, હંખાદત હો.

અબ્બલ-મો-ખાપકા મોહ દેખના, ફરજ દોંકે વારને
હંખાદત હો. ફરમાયા રસુમે ખુદા સલ, ને કે, જો અખસ અપને
મો ખાપકા મોહ અંજીહાહે વાસતે દેખે, તો ઉસકે આમાલ
નામિમેં એક હંજીકા સરાખ લીખખા જતા હો. જોર જો ફર-
જકે અપને વાસે—દેનકો કદમ-ખીસી કરે, તો હંજર બરસહી
હંખાદતકા સવાખ ઉસકે નામચે આમાલમેં દાખીલ હોગે, જોર
ઉસકે સખ જુનાહ બખશે જાઈગે. હંજરત ખાળખા-ચઝીદ
ખુસતાબી રહ, ફરમાતે હો, કે મેંને જીસ કદર ખરતખા પાયા,
વોહ ખીદમતે વાલે—દેનસે પાયા.

દુસરા—દેખના ફરમાને સરીફકા. જો અખસ ફરમાને
સરીફ ખરદતા હો. તો વોહ સવાખ ઉસકે નામચે આમાલમેં
લીખખા જતા હો. એક ફરમાને સરીફકા. જોર દુસરા દેખ-
મેકા, જોર કદર કદરકે ખરદતે, જીસ દેમ નેકીયા ઉસકે નામચે

આમાલમે' લીખ્ખી જતી હે', ઝોર દસ દસ બહીયાં દુર
હોતી હે'. ઝોર આંખોડી રીશની જ્યાહા હોતી હે. વોહ આંખે
દુન્યાહી મુસીબતમે' કબી મુજતીલા નહીં હોતીં.

તીસરા—ઝીયારતે ઉલમા, જો શખ્સ ઝીંઘીડી હાલત
મે' આલીમકે ચેહરેકા મહક ખશ્વાકે વાસ્તે દેખતા હે,
તો ખુદાયે તઆલા, ઉસ નઝરસે એક ફરીશતા પયદા
કરતા હે, ઝોર વોહ ફરીશતા, કયામત તક ઉસકે વાસતે
દુઆયે મગફરત માંમતા હે. ઝોર જીસકે દીલમે' ઉલમા, ઝોર
મજાએખકી દોસતી હોગી, તો ખુદાયે તઆલા, હંજર ખરસકી
ધ્યાદતકા સવામ, ઉસકે નામયે આમાલમે' લીખ્ખેમા. અખર
ઉસ દરમીયાનમે' મરજાયે, તો ખરોજે હશર, ગીરોહે ઉલમામે'
હોગા. ઝોર મુકામ ઉસકા ધક્કીધન હોગા. જો શખ્સ આ-
લીમોકો જ્યાહા દેખે, ઝોર ઉનકી સોહજતમે' બગટે, ઝોર સાત
રોજ ઉનકી ખીદમત કરે, તો હક તઆલા, તમામ ઉસકે
ચુનાહ મોઆફ ફરમાતા હે. ઝોર સાત હંજર ખરસકી નેહીયાં
ઉસકે નામયે આમાલમે' લીખ્ખી જતી હે'.

ચોથા—જીયારતે ખાનયે કાઅબા. કે જો શખ્સ ઝીયારતે
ખાનયે કાઅબા શરીફ કરેમા, તો હંજર ખરસકી ધ્યાદત
ઝોર હબકા સવામ. ઉસકે નામયે આમાલમે' લીખ્ખા જાયે
મા, ઝોર વોહ શખ્સ ખુજુર્ગ હોગા.

પાંચવાં દેખના અપને પીરકા. અપને પીરો મુરશીદકો
દેખના, ઝોર ઉસકી ખીદમત કરનીબી ધમાદત હે. જો શખ્સ
એક રોજ અપને મુરશીદકી ખીદમત કરે, તો હક તઆલા
ઉસકો હંજર મેહલ, એક દાનયે મરવારીદકે મેહીસ્તમે' ફરમાયેમા.

છસકે હરજો, મેઢલમેં જોક જોક દુર હાઝીર હોગી. જોર
વેહ અખ્તર કયામતકે દીન મેં-હીસાબ મેહીરતમેં હાખીર હોમા.
પસ મુરીદકો બાઝીમ દે, કે વેહ અપને પીરકે હર કઝોલ, જોર
ફેઝલ પર ખ્યાલ રખમેં આર ને કુછ વેહ ઇન્સાફ ફરમાયે, વેહ
બ-સદક હીલ અળ લાયે, જોર બહાતક મુમીન હો-સકે. અપને
પીરફી ખીદમતમેં જોર હાઝીર ન-હોવે, કીસીકો બ-ગયેર ખીદમત
જોર મહેનતકે કુછ નહીં મીલતા, ને કુછ છસને પામા દે, ખીદમત
જોર મેહનતસે પામા દે. મુરીદકો આહીયે. કે પીરકે હરમાનસે
બરસા તબવુલ ન-કરે. હર અમલ, જોર વઝીફા, ને કુછ
ઇન્સાફ હો. હસપર અગવર અમલ કરે.

કયામતકે રોજ, અખીમા જોર અવલીયા, સખ કબરેશી
હકમેં બહીજે, જોર કનકે કંધી-પર કમ્મલ પડે હોજે, હરજોક
કમ્મલમેં ખો મેઢ જોક લાખ તામેં તાનેકે. જોર જોક લાખ
તામેં બાનેકે હોજે, જોર કનકે મુરીદ. જોર લડકે બચ્ચે
આશવ, વેહ તાજોકો પકડેજે. જોર હસ વહત તક પકડે
રહેજે. કે અખતર ખલ્લ હંગામયે મેહઝરસે હારીમ નહો. હર
તખાલા, કનકેં મુલ સિરાત-પર પહોંચાયેમા, જોર વેહ અપને
પીરકે હમગઠ, હસ તીસ હબ્બ બ સદે શમનેકો જોક
દમમેં બરકતસે હસ તારે ખીલીમ પકડેજે તમ કરેજે, જોર
હરવાજયે મેહીરત પર પહોંચ-કર, હાખીસે બન્નત હોજે. કોઇ
સખતી કનકે વુજુદ પર ન પડેગી.

મુરયે કાનેહા, તખામ ખીખારીયોકે લાયે દવા દે. બબ
કોઇ ખીખાર કીસી દવાસે અછછા નહીં હોતા હો, તો મુખી-
હી નખાલકે ફરક, જોર મુન્નતકે હરમીયાન, ખિસ-ખીલાહકે

સાથ, ૪૧ મરતમે, મુરચે હાતેલાકે સહક દીક્ષે પરહ-કર, મરીજ પર હમ કરે, તો ઇનજા અલ્લાહો તઆલા, શીશાયે કુ-લી હાસીલ હોગી. ઓર રવાયે હાજત, ઓર દ-દ-યે મુશકેલા-તકે વાસતે ઇસ તરફ પરહના ચાહીયે. કે ખીસ-મીસ્લાહ, હીર રહમા નીર રહીમ, હી મીમકો, અલ-હમ્દકે લામસે મીલાકર પરહે. ઓર અખીરમે' તીન મરતમે આહીરતા આહીસ્તા આમીન હહે. કુરઆને શરીફમે' હર સુરતકા એક નામ હે, ઓર મુરચે હાતેલાકે સાત નામ હે. ઓર ઇસ-સુરતમે' સા-ત હરફ હે. ઉનસે યે મતલબ હે. કે અલ હમ્દ, પરહને વા-લેકો સાત ખાતે' નહી' હોતી. વોહ યેહ હે. અબ્વલ હલા-કી, દુસરી જહનમ. તીસરી ઝકુમ. ચૈથી બદ-ખખતી, પાં-ચવીં ખુલમત. છઠી જુદાઇ. સાતવીં ખવારી, ઓર અલ હ-મ્દમે' સાત આમતે' હે. જો ઇખ્સ હસકો પરહેમા, તો હ-ફત અંદામકો આતથે દોઝખસે નજાત હોગી. હઝરત ખા-ન સાહેબને હરમાયા હે, કે હમ અપને પીરો મુરશીદકે સાથ અલ-હમ્દકી બરકતસે હરીઆકે પાર હો-ગયે. પાંચ મ-રતમે અલ-હમ્દ પરહ-કર, પાની પર કદમ રખ્યા, ઓર પાર ઉતર ગયે- મરઝ-કે, હાજત રવાઇ-કે વાસતે મુરચે હાતેલાકા અમલ બહોત મુશીદ હે.

સોહબતકા અસર મુરર હોતા હે, જીસકો જો કુછ હા-સીલ કુવા. વોહ સોહબતસે કુવા હે, સોહબતે મલ્કે બદ અસર હોતા હે, ઓર સોહબતે નેકસે નેક અસર હોતા હે. દુન્યામે' દો ખાતેસે ખુશતર કોઇ ખાત નહી' હે. અબ્વલ સોહબતે કુકરા, ઓર દુસરી, કુરમતે અવજીયા.

માર યીઝોં મવલે નરસ હેં. અવલ, દુરવેલ, લવન-
રી દીખલાયે. ઝોર દુસરી. ભુકેકો સયેર કરે. ઝોર તીસરી. મખગીન
રહે, મગર ખુશ, ઝોર ખુર્મ નઝર આવે. ચાથી, જો દુશ-
મન હો, ઉસસે દોસતી, ઝોર મેહરબાનીસે પેશ આવે.

જીસ વઠત દોઝખ, અરસયે મેહલરમેં આવેમી, તો
તમામ અરસયે ખ્યામત, જમને લગેમા, ઉસસે જમનેકે વાસ-
તે વોહ બંદગી કરતી આહીયે, કે ઉસસે મેહલર કોઇ તાઅબ
નહો, ઝોર વોહ યે હે. કે દર માંદગીકી ફરવાદ સુનના, ઝોર
આઝીઝોં, ઝોર યે—ચારોકી હાજત રવા કરના, ઝોર ભુકેકો
ખીલાના. ઝોર ખ્યાસોકો પાની પીલાના. ઝોર જો કોઇ શખ્મ યે
ખસલત ઇખત્યાર કરેમા, તો હક તઆલા ઉસકો દોસ્ત રખેમા.
અવલ સખાવત, ફરીયાકી ફૈયાઝીકે માનીંદ હે, કે જીમ
શખ્મકે જીમેં ખાતા હે, વોહ ઉસમેંસે પાની પીતા લેતા હે.
દુસરી ચક્ર-કત, માનીંદ ચક્ર-કતે આસમાનકે, હે, કે દર જમે
ઉસનો રૈશની યઃસાં હે. તીસરી—તવાઝો, માનીંદ તવાઝો
ઝમીનકે હે.

જો કોઇ ઝુટી કસમ ખાતા હે, વોહ અપને ખાતુમાકો
વખરાન કરતા હે. ઝોર ઝુટી કસમ ખાનેસે બરકતકો જખીરા
ઉસકે ધરસે દહા લીયા જતા હે. હઝરત જનાબ ખાજ સાહેબ
ફરમાતે હેં, કે મેને જમેઅ મસજીદે બમદદમેં, મવવાના
ઇમાદદીન શહ, સે વાઅમજમેં કેહને સુના, કે એક દહા ખુદાયે
તઅલાને, ઝુસા અયે, સે દોઝખકો હાલ ખ્યાન ફરમાયા. કે
અય મુસા ! દોઝખમેં જીક મુખમ બનાયા મયા હે, ઉસકો
નામ હાવીયા હે. ઝોર યે હાવીયા સાંતવીં દોઝખમેં બડે

સમ્પત્તિ અનન્યની જગા છે. ઉસમં બહેત અમેશા છે. ઝોર સાંપ, બીજાણુસે બરા હવા છે. ઉસમં બે-ગુમાર પચ્ચર હેં. વોહ હર-રોજ ગરમ કીયે જાને હેં. અય મુસા, અલે, અગર એક કતરા ઉસ તકલીફકા દુન્યામેં પરે, તો તમામ દુન્યાકા પાની મુખ જાયે. ઝોર પકાહ પીગલ દર બેદ જાયે. ઝોર ગરમીસે સાનોં ઝમીનેં ફટ જાયે. અય મુસા. અલે, યે અનન્ય દો ગીરોહકે વાસતે હે, માને ઉન લોગોકે વાસને, કે જો નમાઝ નહીં પરતે હેં, ઝોર દુસરા વાસતે હસ ગીરોહકે હે, કે જો મેર નામકી સુરી કસમ ખાતે હેં.

કબ્રસ્તાનમેં ખાના ખાના, યા પાની પીના, ઝોર કેદ-કેદા મારકે હાંસના ન આલીયે. કયું કે વોહ જાયે ખોદ હે. ઝોર મુકામે હયખત, ઝોર હખરત હે.

જો વીદ, ઝોર વઝીહા પરહે, હસે હરગીઝ તરક ન કરે, કયું-કે હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે તરક કરને-વાલા અવશકા મલ-ઉન હે.

બ્યાને હઝરત મીરાં સૈયદ હુસેન ખીંમ સવાર.
મએ હાલાતે દરગાહે શરીફ.

તિતોમેં લીખ્યા હે કે સુલતાન અયબક, આદશાહે દેહબીને હઝરત ખાજા ખુઝુર્ગમે ખુમગ, સૈયદ વઝીહુદ્દીન, ઝોર મીરાં સૈયદ હુસેનકો હુકમતે અજમેર, ઝોર તારા-ગઢ, પર નામ-જદ દરમાકર ભેજ યા, યે દોનો હઝરત, અબમેર શરી-

દુર્ગે પહોંચ-કર, હઝરત ખાળ સાહેબસે મુલાકાી હુયે, ઝોર
 હયઝે સોહબત પાયા, હઝરત ખાળ સાહેબકા યે તરીકા યા,
 કે આપ હીસી-પર ઇસલામ લાનેકે વાસતે બખ્શ નહીં કરતે
 યે, મગર બે સખ્સ આપકી ખીદમતમેં હાઝીર હોકર, મુસલ-
 માન હોના ચાહતા યા, તો હસીકો આપ જીમલે મરાતીબ
 ઝોર મદારીબે ઇસલામ, તલકીન ફરમાતે યે, ઝોર મીર
 સૈયદ હુસેન મશ-હુદી, રહ, હર્દ મીરાંછ. ખીંગ સવાર,
 ઇસલામ ફયલાનેકે લીયે, આમીલાના હુકુમતસે કામ
 લેતે-યે, ઝોર યેહી સખબ યા, કે વહાંકે કુદદાર, રોજ
 ખરોજ ઇસલામકી તરકકી દેખકર આપસે બહોત નારાઝ યે,
 ઝોર દુરખન બને હુયે યે, હન્દીં હીનોમેં બબ દેહલીસે સુ-
 લતાન કુતલુદીન અમબકકે મરનેકી ખબર, અબમેરમેં પહોં-
 ચી, તો કાશીરોને યે મૌકા ગનીમત બના, ઝોર કીલ્લે
 તારા-મઢકી હીવાર પર સીઢકી લગા-કર, અંદર દાખીલ હુયે,
 ઇતેફાકન હસ રોજ હઝરત મીર સૈયદ હુસેન રહ, કીલ્લે-
 મેંહી તજરીફ રખતે યે, ઝોર આપકી તમામ ફૌજ, હસ ઇ-
 લાકેમેં ખીરાજ વુસુલ કરનેકે લીયે ગઇ થી. બબ સૈયદ
 સાહેબકો કાશીરોકે આનેકી ખબર હુઇ, તો આપ અપને હમ-
 રાહીયોકો લેકર, મુકાબીલે—કે લીયે નીકલે. ઝોર બાબક બ-
 ગકે શહીદ હુયે, હઝરત ખાળ સાહેબકો બબ યે હાલ માખ-
 લુમ હુવ, તો આપ તારા-મઢ તજરીફ લે-મયે. ઝોર સૈયદ
 સાહેબ, ઝોર હીમર શાહકાકી તજલીબ, ઝોર તક-શીન કી,
 બબ કાશીરોને આપકે આનેકી ખબર સુની, તો સૈયદ સા-

હેબકા જીસમે મુખારક દુલોમેં છુપાકર ભાગ ગયે, હસ રાજસે અબ-તક યેહી રસમ હો-મઠ હે, કે ઉરસકે રાજ હઝરત સૈયદ સાહેબકી તુરબત પર દુલોંકી ચાદર ચઢાતે હેં. આપકી ચઢાદત, તા. ૧૩ માહે રજબ સને ૫૯૧ હીબરી હે.

સૈયદ હુસેન, ખીંગ સવારકા મઝાર, અરસે તક બ-ગયેર ઇમારતકે રહા. મગર સને ૧૦૨૪ હીબરીમેં એતેબાર-ખાન ખાન-સરા, કે બે અઠ્યારકે ઝમાનેમેં ચા, હસને રૌઝેકી ઇમારત બનવાઇ. આપકા મઝારે ફરીફ તાજ, ઝોર બાદલેકે ગીલાફેસે ઢંકા રેહતા હે. સને ૧૨૨૭ હીબરીમેં રૌઝે મુખા-૧૬કે મરખી ઇમાનચેકી બુન્યાદ, રાવ સીધીયાને શુર કી, ઝોર સને ૧૨૨૯ હીબરીમેં ખતમ કી. સાત દરકા દાલાન સંજે મરમરકા નીહાયત ખુશ વઝે બનવાયા. હસ દાલાનકે બરાબર રૌઝે ફરીફકે શીમાલી, ઝોર એક દાલાન, રાવ ઇમ-લાને સને ૧૨૩૨ હીબરીમેં બનવાયા.

દુસરે દરજેમેં ફરકી દરવાજે-કે નીચે, ખીંગ ઘોડેકી કબર હે, હસકી કબરકે સબ્જ કબર પેશકે ઉપર જોલ જોલ પટથર રખે હેં. યે ઘોડા હઝરત સૈયદ હુસેન મીરાં સાહેબકી સવારીકા ચા, રૌઝેકે મરખી દુરસે દરજેમેં મોલવી મજીદુદીન મરકુમ, સદર અમીને અબમેરકે એહતે-મામસે નીહાયત આલી-જાન, ઝોર ખુશ-નુમા મસજીદ બની કુછ હે. તીસરે દરજેમેં ઉમદા ઉમદા આલી-જાન દાલાન, જીતુખી શીમાલી હીરસે મેં બને હુયે હેં, ઝોર મરખીમેં એક કદીમ મસજીદ હે, ઝોર હસકે આજે સહનમેં ફરીફકે મઝારાત, ઝોર એક ઢોલ બના હુવા હે, હસકે અલાવા ઝોર મહેલસી મુખારતે બની કુછ હેં,

हालाते ताअमीर, रैअये हजरत भाज साहेब.

अपणा-इल अप्पीयार, में लीप्पा दे, के भाज
हुसेन नाजोरी, हजरत भाज मोठनुद्दीन बीशती, रह, के
मजार पर जहोत अरसे तक मुजवीर रहे, उस जमानेमें
अजमेर थिलकुल गयेर आपाद बा, और उसके गीर्द और
नवाबमें जहोतसे दरींदे रहा करते थे, यहाँ तकके हजरतकी
कण्ठ परली डोछ छभारत नथी. भाज हुसेन नाजोरीने
रैअये शरीफकी छभारत जनवाने-में काशीख की, और सुलतान
गीयासुद्दीन फादलकी छमानतसे अपने धरंदेमें कामयाबी
हासिल की. और उसकी जे ये दुष, के सुलताने मजदूर
भाज हुसेन नाजोर से नीयाज हासिल करनेका जहोत मुज-
ताक बा, और इनका छभ भरतमे पुबवाया, बेकीन ये
तखरीफ न बे-गये, जज बोह सज तरेह नायार हो-मया, तो
आदशाहने अपने दुशारेका बलाहसे ये कुदला जेज, के
मेरे पास मुये मुबार, सुभे मकपुल सल, के हो, ये सुन-
तेही भाज हुसेन जीयारतके लये तखरीफ बे-गये. सुलतानने
जहोतसे तोहरे पेस हाये, मगर भाज मजदूरने मंजूर न
करमाये; मगर उनके साहेब-आदने भाकीख आदीर की, भाज
साहेबने करमाया, के छस खर्चसे पुम बे-सकते हो, के
भाजये पुजुर्ग अजमेरी, और हमीदुद्दीन नाजोरी, के रैअेकी
छभारत जनवा हो. इनहोने ये मंजूर कर-लीया और करने

વાઝેલા દોનો બુઝુરગોકે રૌઝે બનવા દીયે, ખાબયે બુઝુગ
કે રૌઝેકી દીવારમેં ઝોર સંઝે મર મરકી જલ્લી-પર બ-ખતે
નસ્ત-અલીક, યે તારીખ કંદા કરવા દી.

—❖—(*)—❖—

બયેત.

—❖—❖—❖—

અબ પયે તારીખે નકશે ગુંબદે ખાબ મોઇ.
ગુફત હાતીકે જો મોઅઝ-કમ કુખ્ખયે અરશે બરી.

ઇસ તારીખસે ૯૩૯ હીજરી નીકલતે હેં, અયસા માઅ-
લુમં હોતા હે, કે યે ગુંબદ-કે નકશો નીમારકી તારીખ હે.
કયું-કે સને ૮૬૮ હીજરીમેં સુલતાન ગીયાસુદ્દીન ખીલજીકા
ઇતેહાલ હો-સુકા આ, ઝોર ઉપરકી ઇમારતસે, યે સાબીત
હોતા હે, કે ઉસી કમાનેમેં રૌઝયે મુબારકકી તાઅમીર કુષ
હે. ગુંબદકા બકા કલસ, ઝોર કંબુરોકી છોટી છોટી કલસી-
યાંબી સુનેહરી હેં. અંદર કે રખ લાબ-વરદી, ઝોર સુનેહરી
મેલ-બુટકે બને કુયે હેં. છતમેં કાશાને મખમલકે કરીન
છતગીરી લગી કુષ હે, ઝોર ઉસકે આરોં કોનેમિં કુમકુમે હેં.
જીસકા તખમીના પાંચ હબર રખીયેકા લીખ્યા હે. ઉનકે અલાવા
આંકીકે કુમકુમેબી બહોતસે લટકે કુયે હેં, ઝોર કંધ બરેબડે
આધને દીવારમેં નસબ હેં, ઝોર ઉનકે ગીર્દ સુનેહરી ચોખડે
લગે કુયે હેં. ઝોર સોનેકે પાનીસે રૌઝયે કરીકે અંદર અંદ
અજાબા લીખ્યે કુયે હેં.

માલેખન અવસા માખલુમ હોતા હે, કે ખાળ હુસેન
 નાગોરી રહ, કે વહતમે અંદકી નકકશી, અંબ-સરે નો હુધ હે.
 ઝોર મઝારે શરીફ પર સંપકે કમકાળના હુવા સંદલી છપર ખટ
 રખા હુવા હે, ઝોર હસકી છતમે મખમલી, ઝોર મઝરીન
 છત-ગીરી લગી રેહતી હે, ઉસકે ચારો કોનો પર સોનેકે
 કુમકુપે લટકે રેહતે હે, છપર ખટકે અંદર, નીલાયત ઉમદા
 સંજે મરમરકા મઝારે મુકદ-હસ બના હુવા હે. ઉસપર સંજે
 તીલાઇ, ઝોર અખરી, વરીરોઝા, વ-ગમરાકે બેલખુટે બને હુયે
 હે. મઝારે શરીફ તાવીબ, યેહી સંજે મરમરકા હે. ઉસમે
 લાલે બદખ-જાની બઝા હુવા હે. આપકે મઝારે પાક-પરબર-
 બકત, યા કમ-ખાખકા ગીલાફ હમેશા ચઢા રહેતા હે. ઉસ પર
 પુલોઝી ચાદર રેહતી હે. મઝારે મુબારકકે ગીર્દ, ચાદીકા કઠોરા
 હમા હુવા હે. બહાંગીર બાદશાહને તબકેરે બહા-મીરીમે
 લીખખા હે, કે સને ૧૦૨૫ હીબરીમે ઉનકે વસીતેસે મેરી
 બાઝ મુરાદે પુરી હુધ, ઉસકે નબશનેમે બલીદાર તીલાઇ
 કઠોરા બનવા દીયા. ઝોર ઉસઠી લાગતમે એક લાખ દસ
 હજાર રૂપીયે ખર્ચ હુયે. ઉસ કઠોરકે મુત-તસીલ ચાદીકા કઠોરા
 રાખ બચ-સંગજી સવાઇ બચપુરકા બના હુવા હે. અસકા
 વખત ૪૨૯૧૧ તોલે નવ માસે હે. ખાઝકા કૌલ હે. કે યે
 દોનો કઠોરે શાહબહા બાદશાહકી બેટી, બહા-આરા મેગમત
 બનવાયે, ઝોર અપને તમામ સાગીર્દ-પેશોકા આસતાને
 શરીફકી ખીદમત મુબારીકે લીયે નબર કર દીયા. યુનામે ઉન
 લોગોકી અવલાદ અખતક મેળુક હે. અંબકે શરીફકે હાથમે
 સંજે મરમરકે મુરખમે પથ્થર, નીલાયત જુલા-કીયે બને હુયે

હેં, ઉનકે ગીદે સંજે મુસાફરી પટ્ટીયા બડી હુધ હેં. યુ'બદકે શરકી દરવાઝેસે મીમે હુયે દો હુજરે બને હુયે હેં. ઉનમેંસે એક હુજરા દરવાઝા તેગા કીયા હુવા હે. અકસર બેગોંઠા કૌલ હે, કે ઉસકે અંદર સોનેકી સુલ્તાબેં, ઝોર સોને ચાંદીકે બરતન રખે હુયે હેં. ગાલેખન વોહ સુલ્તાબેં, ઉસી કોરીકી માઅલુમ હોતી હેં, જો બહાંગીર બદશાહને બનવાયા થા. રૌઝયે મુનવ્વરાકે શરકી દરવાઝેમેં જો કીવાડોકી જોડી હે, ઉસકી નીતખન લોખ કેહતે હેં, કે યે અકબર બાદશાહને ચીતોહગઢ-કે કીલએસે બાકર ચડાધ થી, ચુનાયે યે શેઅર ઉસપર કંદા હે.

—→❀(૦)❀←—

રખે હમેશા તેરી તેમ કારે કુરૂ તબાહ,

બ-હકકે અશ-હદો અન બા ઇલાહા ઇલ લલાહ.

—→❀(x)❀←—

રૌઝેકે બાહર વાલે દરવાઝેમેં સને ૧૨૪૦ હીબરીમેં નવ્વામ ફયઝુલ્લાખાન, રખસે ફરરખા-બાદને અઝ-દલાતકે કપાની દાર કીવાહ ચઢવાયે. ઉસી દરવાઝેકે શીમાલી રખકે પેહલુમેં બહોત બડા એક આઠીકે ચમતી, બર્દ રંગકા બડા હુવા હે, રૌઝયે શરીફકે ગરબી, ઝોર જુનુખી, મેહરાબોમેં સંજે મર મરકી જાલીયોં પર ઝરરીન પરદે લગે હુયે હેં, મરમીકી મોસીમમેં ઝરરીન પરદોકે બદલે ખસકે પરદે લગાયે જાતે હેં, હક તો યે હે, કે ઇસ રૌઝેકો રૌઝયે રીઝવાં કેહના બખ હે.

દરગાહે શરીફકા ખ્યાન.

યે રૌઝયે શરીફકા દુસરા હીરસા હે, જો શીમાલકી તરફ વાકેખ હે, વુસખતમેં તો પેહલે દરજેકે મોવાશીક હે, મગર ઇમારતી હેસીખતસે કમ હે.

દસ છતરીયોંકે દરવાઝેકા ખ્યાન.

ઇસ રૌઝયે શરીફમેં સખસે આલી-શાન, ઝોર પુખતા ઇમારત હે. યે દરવાઝા સુલતાન મહમુદ ખીલજીકા બનાયા હુવા હે. ઉસકી તાખમીર આલા દરજેકે સંગે સુખસે હે. ફર્શસે છતરી તક, રપ ગજકી પુલંદી હે. દરવાઝેકે અંદર બાહર સંગે મરમરકા ફર્શ હે. ઝોર ઉસકે દરજેમેં, સંગે મુસાકી પટરીયાં લગી હુધ હે. દોનોં તરફ ઝીને બને હુયે હે. મેહ-રાખકે અંદર તીલાઇ કુમકુમા લટકા હુવા હે. પુરજીઓં પર સુનેહરી કલસીયાં હે, ઇસ દરવાઝેમેં દસ છતરીયાં હે. છે છતરીયાં, તો શીમાલી પેહલુમેં, ઝોર દો જુલુખી પેહલુમેં, ઝોર દો દરવાઝેકે ઉપર હે. ઇસ દરવાઝેકી તાખમીરકો સવા ચારસો બરસ-સેબી બગાડા ગુબર ગયે. લેડીન શીમાલી ફખકી છે છતરીયાં ઇસસેબી પેહલેકી બની હુધ માખલુમ હોતી હે. કયુ કે ઉસકે હર સુતુનેમેં બધા મહબબકી મુરતોંકા કુછ કુછ નકાન બકી હે. ગાલે-બન યે દરજા કદીમ છુત ખાનેકા હે. બલકે ઉસકે સહને જુલુખીમેં આરો તરફ પુરાને મકાનેકે

આસારબી મૈજુદ હેં. ર્શકે નીચેબી તેહ-ખાનેકે તઝોર પર
ઝેક દરબ હુવા હે. ઉસકી લાગતકા અંદાજ તો કીસી
મોઅરરીખને લીખ્યા નહીં. સગર અકસર તબરુઆ કારોકી
ઝખાની સુના હે. ઝોર કરને-સેબી માઅલુમ હોતા હે, કે
તકરી-ખન ઝેક લાખ રૂપીયા લખા હોગા.

શાહ-ગહાની બમેઅ મસજીદકા ખ્યાન.

મુલકે રાના ઉદેપુરકી ફતેહકે બાઅદ, શાહ-બહાદુર બબમેર
શરીફમે ખાનેકા ધ-તેશક હુવા. ઝોર મુકે વહાં કોઇ મસ-
જીદ ન થી, ઇસલીયે બાદશાહકો ખ્યાલ હુવા, કે મહાં ઝેક
મસજીદે વસી, ઝોર રશી તાઅમીર કરાઈ બાયે. બબ બાદશાહ
લાહોરમે તખતે ઝાહી-પર બયઠા. તો ઇસ મસજીદકે બનવાનેકા
ફુકમ દીયા. અબદુર રહમાન ચીઝબી, ઝિતાબ મીરાતુલ હસ-
રારમે લીખતે હે, કે યે મસજીદ, ૧૪ બરસમે બની. ઝોર
ઉસકી લાગતકા અંદાજ, દો લાખ આલીસ હજારકા હે. અ-
વસા માઅલુમ હોતા હે, કે બનતે બનતે મુલતવી હો ગઈ-હે.
બાઅદ ઝેક મુદતકે પુરી હો-ગઈ હો, કયું કે ઇસ હેસીયતકી
મસજીદકે લીયે ત્રીન ચાર સાલ કાશી હો-સકતે હેં. ઇસકા-તુલ
૯૭ મબ, ઝોર અરઝ ૨૭ ગબ, ઝોર સહન ૯૯ ગબ ચરખ
હે. સહનમે પાંચ દરવાઝે હેં. ત્રીન ચરકી-૨, ઝોર ઝેક
ચીખાલી-૨, ઝોર ઝેક જુનુખી-૨ હેં. દરઝેક દરકી મેહરાબમે
સંજે મરમર બચા હુવા હે, ઝોર દરમે સંજે મુસાસે મુખ

તલીફ તહરીર કંદા હે', કે ખીચકી મહેરાબમે' કલમયે તૈયબ,
લા ઈલાહા ઇલ લહલાહો મોહમ મહર રસુલ્લાહ,
સોનેકે પાનીસે લીખ્યા હે. એક યે બાત વહાંકી અજબો
મરીબ મશહુર હે, કે સને ૧૯૨૧ હીજરી તા. ૭ માહે રબ-
બમે' તબરકાતે નબવી, દેહલીસે જો વહાં લાકર રખ્યે મયે, તો
ખીચકી મેહરાબમે' કંડા પાની ખુદ બખુદ દીન-બર જરી રહા.
ઝોર તમામ લોગોને હસકો તબરકન લીયે. બાહેરકી મેહરાબો
પર, હા નામ બારે તઆલાકે નઝમમે' કંદા હે'.

હોઝકી બુબયે મસજીદકે જુતુખી પેહલુમે', એક બહોત
ગેહરી ઝીંક હે, જો અબ જાલરકે નામસે મશહુર હે, પેહલે
બરસાતકી મોસીમમે' હસમેસે એક નાલબી નીકલતા થા, જો
ગઢ બઠલીકે નામસે મશહુર થા, ઝોર આમે જાકર આબુ
નદીકે નામસે મશહુર થા, બબ અકબર બાદશાહને શહેરકી
ફસીલ બનવાઈ, તો હસ નાલેકો દરગાહકે બાઝારકી તરફ કાઢ
દીયા, ઝોર હસા બંદ બંધવા દીયા, બંદકે કીનારે પર, શાહ
કુલીખાન, અબમેરકે સુબેકા મકબરા બના ફુવા હે. જો ઉન્હોને
અપની હયાતહીમે' બનવા દીયા થા. હસકી વજેસે લોગોકો
બહોત આરામ હો-ગયા. હસકી ગેહરાઇકા કુછ પતા નહીં
લખતા. એક દેહકા જીર હે, કે ખુશ સાલીકી વજેસે બહોતહી
થોડા પાની રેહ ગયા થા, ચહાં તક કે લોમ કટોરોસે બરતે
યે, લેડીન શીરબી તમામ શેહરકે આદમીયોકે લીયે કાશી
હો-ગયા. હસસે માઅલુમ હોતા હે, કે તેહસે પાની
હબલતા હે. બબ બરસાતમે' બ-કસરત ખારીલ હોતા હે. તો
હસમે' અજબ કેશીયત આવી હે. હોઝમે' મતખે' ત્રીશી

શીરતી હે', ઝોર બહોતસે ભોમ રાતકે વક્ત કીશતીયોમે' ચીરામ જલાકર, ખાળ હજરતકે નામ છોડતે હે'. હસમે'સે દો મોરી યાં જ નીકલતી હે'. ઝોર દુસરી દરબાહમે' યુબરતી કુધ, શરકકી તરફ ચલી ગઇ હે'.

ઢાધ દીનકી મસજીદકા ખ્યાન.

ઇસ મસજીદકી જગે રાજા ઉદર સેનકે કમાનેમે', બહોત બડા મંદીર ઇંદરીયા, યુત-ખાનેકે નામસે મસજીદ યા, સેંકડો તસવીરે', હજારો જનવરોકી સુરતે', હસમે' બની કુધ થી'. સુલતાન શહાબુદ્દીન જોરી, સને ૫૯૫ હીજરીમે', જો યહાં આયા, તો હસ યુત-ખાનેકી તમામ સુરતે' મરખ કરદી. ઝોર હસકો ખાનચે-ખુદા, બના દીયા, ઇમારત-મેંબી થોડીસી તર-મીમ કરદી. યાને ગરબી દીવારકે બીચમે' ઝોક મેહરાબ સંજે મરમરકી બનવા દી. ઝોર હસપર આયાતે કુરખાની, બ-ખતે તુગરા કંઠા કરાકે, તારીખે બીના બીખ દી, બાકી મરમમત અબુ-અકર, બીન અહમદકે ઝોદતે-મામસે સાલબર તકજરી રહી, સને ૬૧૪ હીજરીમે' શાહ શમસુદ્દીન અલ્ત-મશને ઇસ મસજીદકી હેસીયતકો બદલ-કર, ઝોક ઝોર દરજા સંજે સુખ્તસે બહોત ઉમદા, ઝોર મઝબુત બનવા દીયા, હસકી સુરત ઇસ તરફ હો-ગઇ હે, કે ગરબી સીમતમે' કદીમી યુત-ખાનેદા દરજા કાયેમ હે. હસમે' બહોત ઉમદા ઉમદા સાફ સંજે મરમરકે સુતન, ઝોર તીન તીન પુરજ્યા દોનો તરફ, ઝોર બીચમે' ઝોક

બડી યુરુશ બની હુધ છે. જન ઝોર સુતુનેકે નકશો નીચારખી
શબ્દ ધંદરસેન-હીકે જમાનેકે હેં. ઇસ દરનેહી ગરખી હીવાર
કે વસ્તમેં સંજે મરમરહી મેહરાખ હે. જો સુજતાન ચઢાપુદીન
મોરીને ખનાઇ થી. મચરેકહી તરફ ઇસી દરનેસે મીચા હુવા
હુસરા દરખબી યુત-ખાને-હીકા હે. યે દોનો દરનેકે આગે
તીસરા દરખ ચમસુદીન અલતમચકા બનવાયા હુવા હે. હસમેં
સાત મેહરાખેં હેં. હસકે દોનો તરફ દો મીનારે સુખ
પથ્થરકે બને હુયે હેં. ઝોર દાહની મેહરાખ પર સને
તાઅમીર કંદા હે. ચાર હીવારી પોતે ખારા મજહી
હે. ઝોર આમદો રક્તકે લીચે દો દરવાઝે બને હુયે હેં.

મજલીસ ખાનેકા ખ્યાન.

મજલીસ-ખાના, સને ૧૨૪૭ હીજરીમેં બનાયા ગયા
થા, લેહીન દુખારા હમદાખાદકે નબ્વાખ, આસખાન-તલકને
બહોત ખર્ચસે બનવાયા, યે મજલીસ-ખાના, ઝેક દેં બનતે
બનતે ગીરગયા થા, હસકો શીર બનવાયા ગયા, ઇસહી તાઅ-
મીરમેં ફરીખ ઝેક લાખ રખીયા હુવા હે. ઇસકે અલાવા
નબ્વાખ સાહેબને હસહી રીઝનીકે ખર્ચ-કે વાસ્તે કુછ
માહબી વકફ કર રખ્યે હેં. હસહી આમદનીસે મજલીસ
ખાનેમેં આહીશાન ઝાક, દાનુસ, સળચે જાતે હેં, ઝોર રી-
ઝની હોતી હે. યે મજલીસ-ખાના અયસા વસી હે, કે બા-
વજુદ હબારહા ખબરતકે દરરાખ રેહતી હે, દુર દુર મુકામ

સૌ નામી નામી કબ્બાલ આકર માને હેં. યુકે હરસમેં હસી
જમા મજલીસ હોતી હે, હસલીયે મજલીસ-ખાનેકે, નામસેં
મજદૂર હે. હસકે અંજે એક દરવાજા શીમાલ-૨, ઝોર એક
જુનુબ-૨, નીહાયત ખુશ-વજે બના હુવા હે, દરવાજે કે
મજરેકી પેહલુમેં એક ઊઘાસા દાલાન હે. જહાં પાનીની
સખીલ લગતી હે. હસકે સામને એક હોઝ હે. હોઝકે પેહલુમે
એક દરવાજે-મેંસે રીઝયે મુનબ્વારમેં જાનેકા રાસતા હે. દર-
વાજેસે રીઝયે કરીકે રાસતેકી તરફ તમામ રફ, સંજે
મરમરકા બના હુવા હે, ઝોર દરવાજે-કે ઉપર, વાને દુસરે
દરજેકી તરફ સંજે મુખીકા રફ હે. મંમર કરકી હીસ્સેમે
એક સંજે મરમરકા અયુતરા બના હુવા હે. હસમેં જાહ
નસીરદીન મદ્યુન હેં. હસ અયુતરેકે નીચે કદીમ ખુત-ખાના
બના હુવા યા. જાહાને હસજામકે વક્તમેં ખુતોકા તોડ
ઠાલા. ઝોર બાકી હમારત બ-દખ્તર કદીમ રેહને હી, હસ
અયુતરેકે મજરેકી શીમાલી હીસ્સેમેં હમેદા દાલાન બને હુવે થે,
હસકે અબ હુબરે બનાયે ગયે હેં. હસકે સદનમેં એક હસ્ત
પેહેલ છતરી ગુબકે ચિતલકી બની હુધ હે. હસકે અંદર
અઝઢકાતકા ફતીલે સોઝ, હસકા ચીરાગે સદન કેહતે હેં, વોહ
કદે આદમ હંથા નસબ હે, કેહતે હેં, કે થે ચીરાગ, અઝખર
બાહજાહને દીલએ ચીતોડ-ગદસે બાકર અઢાયા યા. બાહ મોગ
કેહતે હેં, કે થે ચીરાગ હસી ખુત-ખાનેકા હે.

બડી, ઝોર ઓટી. દેગોંકા બ્યાન.

બુલંદ દરવાઝેકે કરીબ, મગરેબકી તરફ ઝોક દેગ, કે ભે બડી દેગકે નામસે મજહૂર હે, યે દેગ પેહલે અકબર બાદશાહને બનવાઇ થી, ઝોર ઉસકી વળે યે હે, કે સને ૯૭૪ હીજરીમે બબ અકબર શાહ, ચીતોડ-ગઢકો ફતેહ કરને લગા, તો કીલખા ફતેહ કરનેસે પેહલે યે અહદ કીયા થા, કે કીલખા ફતેહ કરનેકે બાઅદ બબમેર શરીફ બહાંગા, ઝોર દેગ ચઢહાઉંગા. યુનાંચે કીલખા ફતેહ કરનેકે બાઅદ, બાદશાહ ખાદા-પા કુચ કરતા હુવા. બબમેરમે દ.ખીલ હુવા, ઝોર ઝીયારતસે મુશરફ હોકર દેગ ચઢહાઇ. અબ દુબારા દરગાહ શરીફકી તરફસે યે દેગ બનવાઇ ગઇ હે. દુસરી દેગ બુલંદ દરવાઝેકે કરીબ મગરેબકી તરફ હે, યે દેગ, સને ૧૦૨૨ હીજરીમે બહાંગીર બાદશાહને બનવાઇ થી, બાઅદ ઇસ દેગમે સુરાખ હો-જાનેસે, સને ૧૧૬૬ હીજરીમે મુલ્લા મદારી મવાલગીને દોનો દેગોંકો બનવા કીયા. અકસર હાલત-મંદ હરસકે મોકે પર દેગ પકવાતે હે, બડી દેગમે સો મન ચાવલ, ઝોર ઓટી દેગમે ૮૦ મન ચાવલ પકતે હે. ઝોર રાતકો દેગ પકા-કર સુમોહકો છુટી જાતી હે. છુટતે વકત અબબ છુટકે નજર આતા હે. ઝોર લોમ તબરકન દેગકે ખાનેકો ખરીદ કરકે ખાતે હે.

ज्याने उरसे छुअरत भाज भाजनुदीन भीशती रह.

छुअरत भाज साहेबका उरसे छर साब तारीख येहबी
रज्जसे शुर होकर, छड़ी तारीख तक छे राज रहता हे.
आम प्यास-के भावाशीक यहां आकर भाहे रज्जका बांद देपना
नीहायत मुपारक हे, दुर दुर अतराई आबमसे हॉइ मुसलमान
लौक लौक आते हें. अगर हीसी शम्सका ये देपना मंजुर
हो, के में हॉइस्तानके छरओक छरसेके आशीहॉइजी ज्पान,
ओर तरछे शुह-तशुसे, ओर बीयास, व-गयरासे वाकेशीयत
हासील कर, तो वोह जुहर छस उरसमें हाजीर होवे, तो
तमना उसकी पुरी हो-जयेगी. हॉइके अलावा हाथुल,
मुपारा, व-गयरा, मुहकोंसे जायेरीन आते हें. जायेरीके सीवा
सौदागरबी अपना माल साते हें, ओर जहोल नहा करके
जते हें. उरसमें मज्भा तीन बार साप् आदमीयोका होता
हे. भाज साहेबकी करामातसे हीसी हीसमकी योरी ओर
काछ वारेदात नहीं होती.

अगरये उस कहर लोग उरसमें शरीक होते हें, उन
संयकी नियत, ओर मकसुद जीवास्त-हीका होता हे, बेकीन
अिक तायेहा अहमे हज्जत-हाली हे ये होम दुर दुरसे आकर,
सहने भाज-हादमें पडे हुये नरुह आते हें. उनमेंसे आठ

હાજત-મંદ ભોગ ઝમીન-પર પડે રહેને હ. ઉતકે ખુશરસે માઅલુમ હોતા હે, કે જે હાજત-મંદ ભોગ બ-અયેર હુસુસે હાજતકે ઉઠને-વાલે નહીં, બાઝ અપને ગયોમે' રસીયાં ડાલ કર. ઓર ઉસકા ઉપરકા સીરા ફીસી દરખતસે બાંધે હુયે. ખડે રહેને હે'. ઓર દીલહી દીલમે' ખાજ સાહેબસે લવ લગાયે હુયે, હુસુસે મુરાદદી શીકરમે' ગઈ હોતે હે'. અયસે ખડે રહેને વાલોકો ઘોડા કેહતે હે'. આપકે મજારકે ચારોં તરફ અહલે હાજતકા હુજુમ રેહતા હે, ઓર માંગને-વાલેબી સદહા તરેહકે હોતે હે', ઓર નયે નયે અંદાઝસે અપને મતાલીખ હાસીલ કરતે હે'.

મસજીદે શાહ-જહાનીમે' મોલવી સાહેબાં વાઅઝ કેહને હે', ઓર ખુશ ઇલ્લાહાન નાઅત-ખાન. આં હઝરત સલ, કે મદાયેહ દોદો ચાર ચાર મીલકર પરહતે હે', કે અજીબ લુત્ફ હાસીલ હોતા હે, મસજીદમે' યાતો ઇત્તમી ચરચે હે', યા નાઅત-ખાનોંકા હુજુમ હે.

મજલીસ-ખાના અહલે સિમાકા દીનો ઇમાન હે. યહાં રાગ હોતા હે. ખતમકે રોજ ઇસ મકાનમે' ઇસ કદર મજ-મયે કસીર હોતા હે. કે ઉસકા અંદાજ વોહી ભોમ કર સકતે હે; કે જો હુઝૂરીસે મુઝરૂફ હુયે હે', ખતમકે બાઅદ સંદલ તકસીમ હોતા હે, ઉસકા લેના મુત્તારક હે. ઓર ઉસકે લેને વાસતે ઇસ કદર કસ-મદદ હોતી હે કે અગર કોઇ દખલ મરજાયે તો બાઈદ નહીં. મજલીસ-ખાનેકે સામને હોઝ હે. ઓર ઉસકે આગે સહનમે' એક ખુશ-નુમા બાગાર, ઉરસકે અખ્યામમે' હર વકત લગા રેહતા હે.

ਭਾਂਗਰ-ਭਾਨਾ ਅੱਖ ਤਕ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਔਰ ਫ਼ਰਸਮੇਂ ਫ਼ਰ ਰੋਜ਼
ਪਾਂਝ ਮਨ ਜਵਕਾ ਵਲੀਯਾ ਪਕਤਾ ਹੈ, ਯੇ ਅਪਨੀ ਬਜ਼ਮਤ, ਔਰ
ਨਮਕੀਨੀਸੇ ਫ਼ਰ ਕੀਸਮਕੇ ਬਜ਼ਮ ਭਾਨਾਂਕੇ ਫ਼ੀਕਾ ਕਰਦੇਤਾ ਹੈ, ਯੇ
ਸਭ ਤਸਰਰਖ਼ ਫ਼ਜ਼ਰਤ ਭਾਨਯੇ ਲੁਭੁਰ੍ਗਕਾ ਹੈ, ਕੇ ਅਫ਼ਲੇ ਫ਼ਾਜ਼ਤ
ਅਪਨਾ ਫ਼ਾਮਨੇ ਮੁਰਾਫ਼, ਗੈਫ਼ਰੇ ਮੁਫ਼ਆਸੇ ਭਰਨੇ ਹੈਂ, ਔਰ ਫ਼ਰ
ਸ਼ਾਫ਼ਸ਼ ਸ਼ਾਫ਼-ਫ਼ਾਮ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮੁਕਾਮਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ,

ਫ਼ਜ਼ਰਤ ਭਾਨ ਸਾਫ਼ੇਅਕਾ ਐਫ਼ਵਾਥ ਘੜੋਤ ਟੁਕ ਹੈ, ਲੇਕੀਨ
ਫ਼ਸ ਰੀਸਾਫ਼ੇਮੇਂ ਮੁਖ਼ਤੇਸਰ ਫ਼ਾਲਾਨ ਵੀਯੇ ਗਯੇ ਹੈਂ, ਫ਼ੁਮੀਦ ਹੈ, ਕੇ
ਨਾਝੇਰੀਨ ਫ਼ਸਕੇ ਪਸੰਦ ਕਰੇਗੇ, ਫ਼ਜ਼ਰਤ ਭਾਨ ਸਾਫ਼ੇਅਕੇ ਸ਼ਾਨਮੇਂ
ਸ਼ਾਅਰਾਯੇ ਨਾਮੀਕੇ ਕਲਾਮਬੀ ਧਫ਼ਾਂ ਫ਼ਾਘੀਯ ਕੀਯੇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ.

ਗਜ਼ਲ.

ਤੂ ਸ਼ੈਫ਼ਨ-ਸਾਫ਼ੇ ਫ਼ਗ਼ੁਰੀ ਮੋਖ਼ਨੁਫ਼ੀਨ ਅਜ਼ਮੇਰੀ,
ਵੀਲਾਯਤ ਫ਼ੀਦ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮੋਖ਼ਨੁਫ਼ੀਨ ਅਜ਼ਮੇਰੀ.
ਭੁਸੀਕੇ ਫ਼ਾਮਨੇ ਘਾਫ਼ੀਸ਼ਮੇਂ ਫ਼ੀਫ਼ਤ ਲਾ-ਝਵਾਲੀ ਫ਼ੋ,
ਫ਼ੁਭੁਰੀ ਫ਼ੋ ਭੁਸੈ ਤੇਰੀ ਮੋਖ਼ਨੁਫ਼ੀਨ ਅਜ਼ਮੇਰੀ.
ਮੁਸ਼ਰ੍ਫ਼ ਜੇ ਝੀਯਾਰਤਸੇ ਤੇਰੀ ਰੋਝੇਕੇ ਫ਼ੋ ਆਯਾ,
ਫ਼ੁਕਾ ਨਾਰੀਸੇ ਵੋਫ਼ ਨੁਰੀ ਮੋਖ਼ਨੁਫ਼ੀਨ ਅਜ਼ਮੇਰੀ,
ਫ਼ੀਯਾ ਹੈ ਫ਼ਖ਼੍ਖ਼ ਟੁਯਕੇ ਫ਼ਕਨੇ ਸਾਰੇ ਅਵਲੀਯਾ ਉਪਰ,
ਨਫ਼ੀਂ ਸ਼ਾਨੀ ਫ਼ੋਖ਼ ਤੇਰੀ ਮੋਖ਼ਨੁਫ਼ੀਨ ਅਜ਼ਮੇਰੀ.

હરે માતા શી કુખ્યુલ્લા તેર સીવા કીસકી,
જખી-પર લીખ-ચુકા પારી મોહનુદ્દીન અજમેરી.
અહુ તો થાહી ગરદું યે ઝમીઝી હો-ગદ દુશ્મન,
મદદ કરમાવો તુમ મેરી મોહનુદ્દીન અજમેરી.
તલા-તુમ બહરે ગીરદામે બલામે હે કુખી જાતી હે,
તુ કીશતી પાર કર મેરી મોહનુદ્દીન અજમેરી.
તુઝમે મેહરબાનીસે દીલે મગમુમે મુઝતારકે,
ખુદારા કર તુ મસરરી મોહનુદ્દીન અજમેરી.

ગઝલ.

હમારે પેશવા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં,
હમારે રાહ-નુમા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં.
રસુ-લુલ્લાહકી અવલાદમેં હે વોહ વલીયે હક,
જહાંકે બાદશાહ ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં.
શરીઅત માઅરેફતસે ઓર તરીકતસે હકીકતસે,
હુયે વાકીફ સદા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હે,
હસબમેં હે વોહ લાસાની નસબમેં વોહ દુરરે ચકતા,
અલીકે દીલ-રખા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં.
શીફા હાસીલ ઝમાનેકો મઝારે પાસે ઉનકે,
મરીઝાંકો દવા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં.
હરએક છોટા બડા કહેતા હે ઉનકો શહે હીંદુસ્તાં,
વલીયે હીંદ કયા ખાજા મોહનુદ્દીન ચીશતી હેં,

કીયા હીંદુસ્તાંમેં કબજા શમશીરે કરામતસે,
 શુભએ બા-સફા ખાળ મોઘનુદ્દીન ચીશતી હેં,
 ઝખાં લાઉં કહાંસે જો કરેં તૌસીફ મેં ઈનકી.
 પયે મદહો સના ખાળ મોઘનુદ્દીન ચીશતી હેં.
 ખુદાકો પાયેગા તાલીબ મુકર્રર ખંશકસે ઉનકે.
 મુકર્રર રાહ-તુમા ખાળ મોઘનુદ્દીન ચીશતી હેં,

મઝલ.

બંદા બના ચુકી હે હમકો અતાયે ખાળ,
 દીલ હે નીસારે ખાળ જાહે શીદાયે ખાળ.
 દેખી હે કુદસીયોને શાને અદાયે ખાળ,
 બે-ખખત્યાર હોકે હમ હેં શીદાયે ખાળ.
 ચાહે ગદા બના લે ચાહે અમીર કર દે,
 રાઝી હેં હમ ઉસીમેં જો હો રાઝાયે ખાળ.
 જનતકી કયા હવસ હે હુરૌંકી કયા તમન્ના,
 ધર કર રહી હે દીલમેં શાને અદાયે ખાળ,
 મુઝતર તેરી નઝરમેં શાહોંકી કયા હકીકત,
 અસ્લાહને બનાયા તુજકો ગદાયે ખાળ.

ગઝલ.

ચંદા સખી અંજમેર નગરકો ખાગ્ગા જોયન દેખત લો,
 દુધોંકો ચાદર માથે ઝોડે મન મેહન દેખત લો.
 તુરે ઇલાહીકા મેંહ યરસત હે ખાગ્ગ પીયાકી દુલી બહાર,
 દુલ્હો ચીશતી બન બયકો હે આકે દરશન દેખત લો.
 સેજ રચી હે ધુમ મચી હે યુન ગાવત હેં હુરો મલક,
 કયસો સજો હે ચૌખટકો મોરે ખાગ્ગા આંગન દેખત લો.
 જી માંગત હે ચીશતી પીયાસે બર પાવત હે મનકી કુશાદ,
 દે તુ દાતા અન બીકારીકો ખાસા બોજન દેખત લો.
 તુમરે ડગત્વા-પે આન પડા મહુમદશાહ અય ગરીબ નવાઝ,
 મયેર બયા હે હાલ મોરા તુમ ખોલકે ચીતવન દેખત લો.

ગઝલ.

કહુ કયા રત્નથે વાલા મોહનુદ્દીન ચીશતીકા.
 જીસે દેખા હે વોહ શયદા મોહનુદ્દીન ચીશતીકા.
 તુ રખ વીરદે જ્યાં હરદમ યે નામે પાકકો અય દીલ,
 ચીરાગે મંઝીલે ઉકળા મોહનુદ્દીન ચીશતીકા.
 તમન્ના હે મલાયેકકો કે યુમે આનકર ચૌખટ,
 કુછ અયસાહી હે દરવાઝા મોહનુદ્દીન ચીશતીકા.

ચલો અય તીસ્ને-ગાને માઅરેફત સમરાય હોં ચલકર,
રવાં હે ફયેઝકા દરીયા મોખનુદીન ચીશતીકા.
નહીં ખાહીશ તેરી જન્મતકી અય રીઝવા નહીં હસરત,
હમેં કાશી હે દરવાઝા મોખનુદીન ચીશતીકા.
ગુલામે ખાનુમા હુમેં ગુલામે ખાકે-પા સાયેલ,
મોહિયોદીન જાનાંકા મોખનુદીન ચીશતીકા.

મઝલ.

યા ખાન મોખનુદીન ચીશતી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ,
યા વાકીફ રાઝે ખરી વ જલી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.
આગાહ હો મેરે હાલસે તુમ, ફરદયે ખીંદ હું હોશ હું ગુમ,
દુશ્મન હું પયે આબર દેહી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.
ફર્યાદ તુમહીસે હે મેરી, તકલીફ સહી કયસી કયસી,
દાદ તલખકી દાદ રસી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.
મોહિ અયેશો તરખને ફેર લીયા, દીન રાતકે ગમને ઘેર લીયા.
સખ દુર હોં મેરે રંજે દીલી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.
લાઇ હે મુઝે ઉમ્મીદો કરમ, ઇસ ખાકકી ઇસ દરકી હે કસમ,
આપા હું પયે હાજત તલખી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.
કયા મેરી ઝખાં કયા મેરા બયાં, મેં હેચમ-દાં તુમપે કુરખાં,
ફેફતે હેં મઝક યે તુમકો સખી, સુલતા-નુલ હીંદ ગરીબ નવાઝ.

યે દાગ કહાં તરફે રંજ સહે, તુમસે ન કહે તો કીસે કહે,
તુમ આવે નખી અવલાદે અલી, મુલતા-નુલ હીંદ ગરીમ નવાજ.

મઝલ.

અય મેરે ખાળ પ્યારે લે ખખર-દીનો દુન્ય કે સહારે લે ખખર
હો રહા હું ઇશકમેં તેરે અસીર-અય મેરે પ્યારેકે પ્યારે લે ખખર.
દો જહાંમેં બાદશાહી હે તેરી-ગીસે આઝમકે દુલારે લે ખખર,
અર્ધસેહી ફરશ તક તેરી હે ધુમ-અય મોહમદકે પ્યારે લે ખખર.
સમ મલાયેકે દુરો ગીલમાંયું કહે-અય ખતી હાશમકે પ્યારે લે ખખર.
અપને હાથોસે પીલાદો મય મુઝે-સાફીયે કીસરકે પ્યારે લે ખખર.

મઝલ.

અય ખાળયે આલમ તુરે પુલ, મુઝે કરકે ઇશારા છોડદીયા,
મેરી કીશતીયે ખતકે અય ખાળયે હીં, કયું દેકે સહારા છોડદીયા.
જરા તયેનકા દેદે ઇશારા મુઝે, જરા હીજકા હોવે સહારા મુઝે,
ન બ્યાદા હમુસે સતાના મુઝે, કયું દરકા પુલાના છોડદીયા.
પુલપુલ હું મેં દરકા તેરે શહા, જરા છુદો કરમકી કીને નીમાહ.

કુરબતમે અબ મુઝે લીજો બુલા, કયું મુજકો દુસરા છોડદીયા,
 અય શાહ મોઘનુદીન પીયા, ખાજ ઉસમાનકે તુમ તુરે નીમાહ.
 અબમેરકી ચાખટ દીજો દીખા, કયું ખ્યાલ હમારા છોડદીયા,
 તેરે દરકે સીવા મેં જાહં કીધર, અબ દુસરા હુંકું કોનસા દર.
 એહવાલ કહું કીસસે જાકર, મેને સખકા સહારા છોડદીયા,
 અય ખાનયે ચીશ્તકે શહવારે, અહમદકો દરપે બુલવા લે,
 મેં ખાજયે ચીશ્તકે બલહારે, કયું અપના નજારા છોડદીયા,

ગઝલ.

કુરબતમેં મુખતીલા હું ખાજ ઇધરતો દેખો,
 વલ્સાહ તડપ રહા હું ખાજ ઇધરતો દેખો.
 મુશકીલ કુશાહ કીજો હાજત રવાઈ કીજો,
 સો જાનસે શીદા હું ખાજ ઇધરતો દેખો.
 ખાજ મોઘને ચીશ્તી લીલાહ બચાઓ કીશતી,
 તુહાનમેં ફંસા હું ખાજ ઇધરતો દેખો.
 અબમેરમેં બુલાવો ફીઝા મુઝે દીખાદો,
 ઉલજતમેં મરમીટા હું ખાજ ઇધરતો દેખો.
 કહીયે મેરી ખતાબી સુનતે નહીં જરાબી,
 હરદમ પુકારતા હું ખાજ ઇધરતો દેખો,
 આહે બનાઓ મુજકો આહે બીમાડો મુજકો,

બરદા મેં હો ચુકા હું ખાજી ધવરતો દેખો,
જાયે નિશાત કીસ જા ખીન તોરે મેરે આકા.
બે-કસ હું બે-નવા હું ખાજી ધવરતો દેખો,

મઝલ.

દેરસે હમ દરે દૌલત પે સદા દેતે હેં,
આજ દેખેં મેરે સાખીર મુઝે કયા દેતે હેં.
બુલ જતા હે જો કલીયરકી તોરે રાહ કોઇ,
હઝરત ગંજે શકર આકે બતા દેતે હેં.
ન સહી બખતમેં કુછ મેરે મગર યા સાખીર,
આપ ખીગડી હુઝ તકદીર બના દેતે હેં.
ચુટકીયાં લેતી હે રેહ રેહકે જીગરમેં ફર્યાદ,
નાલયે દીલ મેરે રૂક રૂકે મઝા દેતે હેં.
અપને બદેકો બના દેતે હેં દમમેં મવલા,
શાન યું બંદા નવાઝીકી દીખા દેતે હેં.
મેરે સાખીર તોરે કુરબાન મેં પુકાર કબલક,
મોહસે ફરમાઓ ખુદાકે લીયે હાં દેતે હેં.
રહમ કર રહમ હુસેન બખને અલીકા સદા,
તોરે મોહતાજ તોરે દરપે સદા દેતે હેં,

ગઝલ.

અફસોસ ઈસ્કે સાખીર તન મન જલા રહા હે.
 કયા હીજ ઉસ સનમકા દીલકો સતા રહા હે.
 કીસસે કહું મેં અપની સુનતા નહીં હે કોઇ,
 જો કુછ કે અપને દીલમેં યારો સમા રહા હે.
 બાયેલ હુવા હું ઉસકે ધુંધટકે લટ પલટસે,
 વોહ શોખ નાઝ અપને કયા કયા દીખા રહા હે.
 મરતે હેં હમ તો ઉસપે લેકીન વોહ યાર હમસે,
 કયા જાને કીસ ખતા પર મુખડા ધુપા રહા હે.
 અપની તો યે સદા હે હર વકત રખે અરની.
 આવાઝે લન તરાની હમકો સુના રહા હે.
 ફરમાયા નહનો અક-રબ હર જાપે હે વોહ મહકુમ,
 કયા ખુબ ખુશ અદાસે પ્યારા બના રહા હે.
 મીરાં શાહ સરકે બલ તુ અબ ચલ પીરાને કલીયર,
 ફયઝાને ગંજે મખફો સાખીર લુટા રહા હે.

મઝલ.

હુવા હું દીલસે મેં ચયદા અલાઉદ્દીન સાખીરકા,
 મુઝસ તુર હે આલા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.

ન છોડુંગા કબી હરગીઝ મેં સંગે આસતાનેકો,
 બડા મકપુલ હરગીઝ અલાઉદ્દીન સાખીરકા.
 સંગે હરગાહે ખુદ હું મેં ફરીદુદ્દીન કુતબુદ્દીન,
 નીઝમુદ્દીન ખારેકા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.
 નહીં ખાલીશ હે જનતકી નહીં હે ખીશ દોઝખકા,
 હમેં કાશી હે હરવાઝા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.
 ખુદામા તુ ખીલાદે અમ શરામે ઇસ્ક સાખીરકા,
 મયે વહ-દતકા હું ખાસા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.
 મુઝેબી ઇસ્ક દીગે યા મેરી સરકાર અપના તુમ,
 હઠા યે દીલસે અમ જબખા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.
 તસફુક અપને મુસ્લીદકે હુવા સાદાત તુ દીલસે,
 દીખાયા હમકો યે જલવા અલાઉદ્દીન સાખીરકા.

ગઝલ.

અય મેરે સાખીર ખારે લે ખખર,
 આ પડા હું હર તુમ્હારે લે ખખર.
 હરદે દીલ કીસસે કહું મેં તુમ સીવા,
 દીનો દુન્યાકે સકારે લે ખખર.
 હીજને પૂંઠા હે મેરા તન બદન,
 હઠતે હે દીલસે શરારે મે ખખર.

હું હું તુમસે જહાંમેં જલવા-ગર,
 દીને અહમદકે સહારે લે ખખર.
 યા અલાઉદ્દીન તુમ ખીન કેન હે,
 હાદી વ મલકા હમારે લે ખખર,
 દુરકતે મમને રહાયા હે મુઝે,
 કૃયા વ બાઝાર ખારે લે ખખર,
 બહારે ઇસીયાંમે હું કુબા રાત દીન,
 અબ ઠરો જલદી કીનારે લે ખખર.
 મીરાં શાહ આજઝ ખીચારા નાતવાં,
 કેહ-કે દર પર મ પુકારે લે ખખર.

ગઝલ.

માનીદે મુરગે ખીસમીલ હે જાં નીસાર તેરા,
 સાખીર ખુદા દીખાદે જલદી મઝાર તેરા.
 અબ ઇશતીયાકે સાખીર જ્ઞાને જમાલ દીખલા,
 શીર આયે યા ન આયે કયા એતેબાર તેરા,
 દુરકતકે રંજે ગમસે જરો જખર ન દીલ હો.
 ચેરો નીમાહ ગર હો સાખીર મઝાર તેરા.
 તુજકોબી અપને દર પર હે ઉસકી ઇતિબારી,
 સાદેર મેં દેખતે હું યાં ઇતિબાર તેરા.

કયસા સુરે વહ-દત કયસી મયે મોહખત,
 સાખીર નીગાહે દીક્ષમેં છાયા ખુમાર તેરા,
 સરમેં સમા રહા હે સાખીરકા મેરે સવદા,
 ક્યું બખીયા-ગર ગીરયાં હે તાર તાર તેરા,
 શીર તુ કહાં કહાં હે દીખલા મઝારે સાખીર,
 અય ઉત્ર હર કદમ હે ના-પાયેદાર તેરા,
 સાખીર ન જુલ ઉસકો કરને કુચુલ ઉસકો,
 મીરઠમેં એક જમાલી હે માદ-ગાર તેરા.

મઝલ.

હીંદવાને ઉનહેં મક્કી મદની કેહતે હેં,
 ખુદ્દ-વાને ઉનહેં સરવે ચમની કેહતે હેં.
 દેખકર અપને સહીશિમેં તેરા જુકરે જમીલ,
 અખીયા રઝોઅસે અલાહો ગની કેહતે હેં.
 પુછા હુરોને હુઝુર આપકા દીક્ષન ખાના,
 હંસકે ખોતે હમેં મક્કી મદની કેહતે હેં.
 એક ઇશારેસે હુવા ચાંદકા દીક્ષ હો કુકડે,
 આશીક ઇસ આનકો બરહીકી અની કેહતે હેં.
 મંઝીલે ગમમેં ચક્કા બચકા હું મહબુબસે ફર,

ઇસ મુસીબતકો ગરીબુલ વતની કેહતે હેં,
એક તુમ હો કે હે અલ્લાહ તુંદારા મુશ્તાક,
એક મુસા હેં કે રખમે અરેની કેહતે હેં.
મરહુમા અકબરે મદદ લીખી ખુશ ગઝલ,
ઇસી અંદાજકો શીરી મુખની કેહતે હેં.

ગઝલ.

શાને લવલાકસે ઝાહીર હે બકાઇ તેરી,
આલેમુલ ગયેઅને કયા જાત બનાઇ તેરી.
તુર તક હઝરતે મુસા કઇ દીનમેં પહોંચે.
લા મકામેં હુઇ એક પલમેં રસાઇ તેરી.
કદમે નાઝ તો રખ્યા થા અરઅમેં લેલીન,
શીર ગઇ સારે જમાનેમેં દુહાઇ તેરી.
તેરી ખાતીરસે બનાઇ હે યે ખુદાને બસતી,
સય જો પુછો તો યે બસતી હે બસાઇ તેરી.
હેં તેરે ક્યેઝકે મોહતાજ વહી ઓર નખી,
નેઅમતેં પાતે હેં સય હાથ કઠાઇ તેરી.
આજ તક કોઇ ન પહોંચ્યા હે ન પહોંચેગા કોઇ,
અલ્લાહ અલ્લાહ કહાં તક હે રસાઇ તેરી.
હઠ જો ફી તુને વોહ અલ્લાહને સય પુરી ફી,

શબે મેઅરાજકો ક્યા ખુબ બન આઇ તેરી,
શુક કર ઉમ્મતે મહબુબે ખુલ હે માયેલ,
સાફ હો બમેગી દોખલસે રિહાઇ તેરી.

મળલી.

યે આશીક આપકા યા અહમદે મુખતાર આતા હે,
તકપતા લોટતા યા સૈયદે અમરાર આતા હે.
પહોંચ-કર અબ મદીનેમેં સરે દરબાર આતા હે,
તુમ્હારા મસ્ત યા અહમદ કલંકર વાર આતા હે.
મેં વેહ વહશી હું સહરાયે મદીના મેરા મકસન હે,
ગીબત તામે નખી લખયે જો હરબાર આતા હે.
ખીલાહો વસ્લકી દાર કે હો જલદી થીકા જીસસે,
તુમ્હારા યા રસુલુલ્લાહ યે ખીમાર આતા હે.
મદીનેસે ચલી આતી હેં મુજકો આન-કલ ખમરેં,
મેરા દીલ તારખાના હે કે જીસમેં તાર આતા હે.
મદીનેકો અલેજે હમ જો વોહ પુછે તો ખોભેજે,
તખીબોકે યહાં અકસર જો હેં ખીમાર આતે હેં.
યે હસમાફૂલ દીવાના મયે ધશકે નખી પીકર,
કે જીસ મળલીસમેં આતા હે તો જસ સરસાર આના હે.

ગઝલ.

મેરે દરદે જગરશી તુહી હે દવા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 મુઝે જલદીસે કશ્વતે વસ્ત પીલા યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 યે તમના ખુદાસે હે મેરે નખી, કે જુદા હો બદનસે યે શહ જખી,
 હો જખાસે યે કલેમા કલામ અદા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 કોઈ તુમસા કુવા હે ન-હોગા કબી, હુઝ તુમપે રીસાલત ખતમ નખી,
 હે આપકે વાસ્તે અરઝો સમા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 તુમ્હીં બાઅદ ખુદાકે હો સખસે કલાં, તુમ્હીં બાયેસે ઝીનતે કૌનો મકાં,
 તુમ્હી સારે જહાંકે હો જલવા તુમા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 કરો રહમકી મુઝપે નીગાહ જરા, તુમ્હીં હામી હો શાફયે રોજે જઝા,
 કરો શાહકા રત્ના ગદાકો અના, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 મેરે દીલકી તમન્ના બરઆયે કહીં, તેરે રૌઝેપે પહોંચે બ-હાસે હુજીં,
 કહું મીસ્કે ગદા યે સદા મેં સદા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા,
 શહા તાલીએ ખસતા મેં આપકા હું, સીવાઈસકેમેં ઓર કયા અર્ઝ કરેં,
 ન કીસીકી તલબ હે તુમ્હારે સીવા, યા હખીએ ખુદા યા હખીએ ખુદા.

ગઝલ.

સીતમસે બાઝ આ ઝાલીમ કયામત હોને-વાની હે,
 બ-પેશે દાવરે મેહશર અદાલત હોને-વાલી હે.

નજર ખાળે સંભલ કર ખમડો કયામત હોને-વાલી હે,
 કીસીકે હુરન રોજ અશુકી શોહરત હોને-વાલી હે.
 હમારે હસ્કી દુન્યામેં શોહરત હોને-વાલી હે,
 કીસી માઅશુકે કમ સીનસે શરારત હોને-વાલી હે.
 ખીદીંગે ચારકા મુશતાક દીલબી હે જીમરબી હે,
 સીતમ યે હે કે દોનોમેં રકામત હોને-વાલી હે.
 ન ઠકરા કર અયો હર હર કદમ પર અયસી શૌખીસે,
 તુમહારી આલસે ખરપા કયામત હોને-વાલી હે.
 કીસીકે હુરન પર ઉનકી તખીઅત આતી જાતી હે,
 હસીનિકો ખખર કરદો અદાલત હોને-વાલી હે.
 લાયે શમશીરે પુરરાં બાજ વોહ મક્તલમેં આને હેં,
 મુખારકે ખ.દ મુશતાકો શહ હત હોને-વાલી હે.

ગઝલ.

ધલાજે દરદે દીલ તુમસે મસીહા હો નહીં સકતા,
 તુમ અછછા કર નહીં સકતે મેં અછછા હો નહીં સકતા.
 અબી મરજઉંગા જીને તાઅને શીર ન-દેના તુમ,
 યે તાઅને વોહ મુને જીસસે કે અયસા હો નહીં સકતા.
 તુમહેં ચાહું તુમહારે ચાહને-વાલોં કોબી ચાહું,
 મેરા દીલ ફેરદો મુઝસે યે જગમ હો નહીં સકતા.

દમે આખીર મૈરી બાલીનપે મળ્યા હે હસીનિંકા,
 ન-આના અય કઝા હસ વક્ત પરવા હો નહીં સકતા.
 જો તુમ ચાહો વોહ હો-જાયે હે અલ્લાહકી કુદરત,
 જો મં ચાહું તો ફરમાઓ કે અયસા હો નહીં સકતા.
 ઝીંકક દેતે હો સુનહર મુઠ-દઆયે આશીકે મુઝતર,
 હસીને બે-મુરબ્બત કોઈ તુમસા હો નહીં સકતા.

ગઝલ.

હરીયાયે તનમેં મેરે તુફાને ગમ હડા હે,
 કીશતીકા ઉઝકી અય અલ્લાહી ના-ખુદા હે.
 દુન્યામેં હમને આકર પાયા હે રંજો ગમકો,
 હીસ્સા યેહી અઝલસે હમકો મીલા હુવા હે.
 બહરે અલમમેં હરદમ રેહતે હેં ગૌતા-જન હમ,
 મકસુદકે ગૈ હરકા મીલતા નહીં પતા હે.
 મેં હું ગરીબો આજુઝ મુઝપરબી એક નઝર હો,
 અય સરવરે દો આલમ દર પર મદા ખડા હે.
 શાહો અમીરો મુન-ધમ મુફલીસ ગરીબ સારે,
 મોહતાબ સબ હેં તેરે માલીક તુ અય ખુદા હે.

ગઝલ.

ફનાકા જમ અય સાકી મેં પીપીલું તુ બરબર દે,
 બકાકી મયસે આખેં મીસસે નરગીસ મસ્ત કરકર દે.
 નીરાલા હે તુ અય મવલા નીરાલી હેં તેરી યાનેં,
 કીસીકો ખાકી ઢેરી કીસીકો સગે મરમર દે.
 પુરાકે શાહને મેઅરાજમેં યે કી દુઆ હકસે,
 અતા કર વોહ કદમ આવાજ ચલનેમેં જો ફર ફર દે.
 ધલાહી રૈજયે ખયરલ-વરા પર જબ મેં જા પહોંચું,
 બ-રંગે ગન્દીશે ગરદું ન ગરદીશ મુજકો સરસર દે.
 પ્રહા જુધીલસે હકને દમે મીલાદે પયગંબર,
 મેરે મહબુબકી આમદા તુ પયગામ ધરધર દે.
 સદા યે આ રહી હે દમ-બદમ હુકે ખીયા-ખાસે,
 અજલ કબરોમેં લાશે મરને-વાલોંકી તુ ધરધર દે.
 જલાલી હે અજબ હમ કાદીરે કૈયુમકી કુદરત,
 કીસીકો તાજે મુલતાની કીસીકો બીક ધરધર દે.

ગઝલ.

રૈએસે ખાન્નજીકે જલવે નીકલ નીકલ કર.
 કેહતે હેં અહસે દીલસે દેખો સંબલ સંબલ કર.

બચે હેં અબ હમ આકર હીંદલ-વલીકે દર પર,
કયું ચર્ખ દેખતા હે આંખેં બદલ બદલ-કર,
અબમેરકે ચમનકી ચલ-કર બહાર દેખેં,
જન્નતસે કેહ રહી હેં દુરેં નીકલ નીકલ કર.
મહશ્મ અપને દરસે ખાળ નહીં શીરાતે,
ભેતે હેં મકસદે દીલ સાયેલ મચલ મચલ કર.
તીરે નીગાહે ખાળ ખાતે હેં હમ જીગર પર,
કીસ શૌકસે તજમ્મુલ પેહલુ બદલ બદલ કર.

ગઝલ.

દીલકી કીસે સુનાઈં ઓર કોન હે હમારા,
મુજકો તો દો જહાંમેં હે આપકા સહારા.
સાખીરકી શાન આલી સાખીર હમારે વાલી,
દરસે તુમ્હારે ખાલી ન જાઈં મેં ખુદારા,
હર હાલે બે-કસીમેં કેહતા હું અપને જીમેં,
હીંદલ-વલી હેં વાલી યા આપકા સહારા.
પુરા ચેહી કરેગે સાયેલ સવાલ તેરા,
કાહેકો હે પરેશાં દર દર શીરે હે મારા.
સુરમેકી જા લગાઈં આંખોમેં ખાકે પાઈં.
પાઈં અગર મેં સાખીર નકશે કદમ તુમ્હારા,
મુશકીલ-કુશાલ હીજો દોનોં જહાંમેં મેરી,

મુશકીલ-કુશાકે દીલખર સુલતાને દીં હમારા,
લીલાહ અર્ક મેરી મખદુમે પાક સુતીયો,
દર પર ખડા મુનવ્વર કેહતા હે યે ખિયારા.

ગઝલ.

આકર તુમહારે દર પર બદનામ હો-ચુકા હું,
મેરી ખખર લો ખાત્ત ના-કામ હો-ચુકા હું.
સોંપા હું તુમકો ખારે દુન્યા વ દીંકી કુંઝ.
અપ્પ પાસ મેરે કયા હે બે-દામ હો-ચુકા હું,
પરદા ઉઠાઓ રૂપસે મુખડા દીખાઓ ખાત્ત,
મેં ઇશકમેં તુમહારે ગુમ-નામ હો-ચુકા હું.
હે લાજ મેરી તુમકો તુમ લાજ રખીયો મેરી,
મુજકો ચેહી હે ખાત્ત ગલે-હાર હો-ચુકા હું.
મહમુદ જબ મીલા હે એક જામે વરલે ખાત્ત,
મખમુર મસ્ત મેં અપ્પ એક જામ હો-ચુકા હું.

ગઝલ.

મસ્તે અલસ્ત મુજકો સાહી બના રહા હે,
આખે મીલા મીલાકર બે-પ્રક બના રહા હે.

વોહ મસ્તે નાઝ મુજકો પ્યાલા પીલા રહા હે.
 જૈશે બહાર હે શીર કાલી ઘટાકે સદકે,
 જૈકે શરાબે મસતી શીર ગુદ ગુદા રહા હે.
 છન છનકે નુર ઉસકા ફયલા હે સખ જહાંમેં,
 પરદેમેં બચેઠ-કર વોહ જલવા દીખા રહા હે.
 હર રંમમેં નીહાં હે હર શકલમેં અયાં હે,
 આંખેમેં બસ રહા હે દીલમેં સમા રહા હે.
 વોહ ઝારો ના-તવાં હે બીમારે ગમ ધલાહી,
 હર સાંસ ચુકીયોમેં તનકો ઉડા રહા હે.
 હલ-ઝનમેં પડ ગયા હે દીલ ચાક ચાક હેકર,
 શાનેસે આજ કોઈ ખુલદેં બના રહા હે.
 કીસને દીખા દીયા હે યા રખ જમાલ અપના,
 કયું આજ શકલે મુસા ગશ મુજકો આ રહા હે.
 મરકદમેં સો રહે હેં હારે મકે હુયે હમ,
 કયું આજ સૌરે મેહશર હમકો જગા રહા હે.
 દે-દેકે રંજ રૈનકે ઇસ છસ્કને મીટાયા,
 આગાઝ કયા રહા યા અંજમ કયા રહા હે,

ગાઝલ.

પીલાકર બા-દ-યે વહ-હતકા મુજકો કોઈ પયમાના,
 બનામો અય મેરે આજ મુઝેબી અપના અસ્લાના,

ખડો રેહતી હું હરદમ બા-અદ્ય તાઅઝીમસે પરીયાં,
 સુધેમાના તેરા દરબાર હે યા પરી-ખાના.
 નહીં દેખા જો વોહ શમએ જમાએ ખાજયે અજમેર,
 જલા કરતા હું સોઝે ગમસે હરદમ મીસ્કે પરવાના.
 ખ્યાલે ઝુલ્ફને ધુરકતમે દીખલાઈ પરેશાની,
 દીખાદો રહે તાયાં આપકા હું મેંબી દીવાના,
 પડહે જીસ વકત અવસાફે ગુલે યાગે નખી મેને.
 ગુલીસ્તામે દીલે ખુલ્ખુલ હુવા સુન સુનકે મસ્તાના.
 મેરે ધર જલ્લવે અફઝા હોંગે કય યા રય.
 નહીં માઅલુમ કય હોગા મેરા પુર નુર કાશના,
 જો કુછ દીલ પર તજમ્મુલકે ગુજરતા હે વોહ અઝહર હે.
 સીવા તેરે સુનાયે કીસકો જાકર અપના અફસાના.

ગઝલ.

મોઘને કુતબે હીદુસ્તાં મોઘનુદ્દીન ચીશતી હેં,
 વહીદે મૌજદે ધરહાં મોઘનુદ્દી ચીશતી હેં.
 અમારે દી મુરીદે હઝરતે ઉસમાન હાશની.
 હખીએ ખાલીકે સુખહાં મોઘનુદ્દી ચીશતી હેં,
 હકીકતમે તરીકતકા હુવા હે ખાતીમા ઉનપર.
 અજબ હાદી અજબ જગાં મોઘનુદ્દીન ચીશતી હેં.

તાબજીવ્ય કયા અગર ફરો તવક-કલ ઉનપે નાઝાં હો,
 કે શાહે કોશ-વરે ધરદાં મોઘનુદીન ચીશતી હેં.
 મોહબ્બત ચાહીયે દીલસે દરએક અહલે રીયા-ઝતકો,
 કે મહબુબે શાહે મરદાં મોઘનુદીન ચીશતી હેં.
 કરે ક્યુકર ન અહલે ફક તવાફે મરકદે અનવર,
 સબોકે કિબ્લયે ધમાં મોઘનુદીન ચીશતી હેં.
 મુનાસીબ હે રજુએ દીલ ઉન્હીસે તુબી રખ સૈયદ,
 કે અહલે માઅરેફતકી જાં મોઘનુદીન ચીશતી હેં.

ગઝલ.

ખનું કીસ મોહસે મેં શયદા મોઘનુદીન ચીશતીકા,
 મગર ખાદીમ હું ઓર બંદા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 જહાંમેં હો કે પયદા કુછ નહીં દેખા નહીં દેખા,
 ન-દેખા હમને ગર રૈઝા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 મીટી જુલમત હુવા ખુરશીદે દીને મુસતફા રૈશન,
 જો ચમકા હીંદમેં જલવા મોઘનુદીન ચીશતીકા,
 તડપ ઉઠે હજારોં સુફીયાને બા-સફા સુનકર,
 ઝખાં-પર નામ જબ આયા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 ફીરા કોઇ ન સાયેલ જો સવાલ ઉનસે કીયા પાયા,
 વોહ હે ફૈયાઝ દરવાઝા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 કરીએ રૈઝા જબ હમ જુમતે પહોંચે તો સબ બેલે,
 વોહ આયા દેખો મતવાલા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 વહી-અલ્લાહ છતને હેં વોહ સબ મહકુમ હેં ઉનકે,

વોહ હે શોકત વોહ હે રતયા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 ઇલાહી ઇસ કદર મસતે શરામે ઇશકે ખાખ હું,
 કહેં સખ મુજકો મતવાલા મોઘનુદીન ચીશતીકા.
 તજમુલ ફરજે ખાલીકસે મુરીદે બે-નવા હું મેં,
 જનામે જાસે આઝમકા મોઘનુદીન ચીશતીકા.

ગઝલ.

વીલાયત સખપે ઝાહીર હે કરામત આશકારા હે,
 તેરી દરગાહ બહરે રહમતે હકકા કીનારા હે.
 દીગર ગું હાલ અખ ફરતે મોહખતસે હમારા હે,
 વહાં જાનેકી કુદરત હે ન યાં રેહના ગવારા હે.
 મોઘનુદીં મોઘનુદીં હે વીરદે ઝયાં હરદમ,
 યે નામે પાક ગોયા ઝીંદગાનીકા સહરા હે.
 બખ હે ગર તુઝે રકને રકીને માઅરેફત કહીયે,
 નખીકા લાડલા હે ખાલીકે અકબરકા પ્યારા હે,
 ન હોડા નામ ખુદ-ખીનીકો મયદાને તરીકતમે,
 હકીકતમેં તુમ્હીને નહસે અમ્મારાકો મારા હે,
 હુયે હેં ગર્ક હમ ઇશકે મોઘનુદીન ચીશતીમેં,
 અજબ હાલત હમારી હે અજબ નકશા હમારા હે.
 ખુદાકે વાસતે યા શાહે દીં હિસકી ખખર લીજે,
 જસે કેહતે હેં સાબીર વોહ જમીલ અહમદ તુમ્હારા હે.

દીખલા જમાલ અપના હુસ્નો જમાલ-વાલે,
 મહવે કમાલ કરદે અય પુર કમાલ-વાલે,
 મુજકો અસીરે દામે ગેસુ ખના રખા હે,
 બે-અયેન કર રખા હે પેચીદા બાલ-વાલે.
 આંકી અદાયેં તેરી કરતી હેં દીલકો અખમી.
 કર શાદ વસ્લસે અય શીરીં મકાલ-વાલે.
 સુરતમેં તેરી ખાળ હે તુર મુસતફા-કા.
 કેહતે હેં કાલ વાલે કેહતે હેં હાલ-વાલે.
 છનકો નહીં હે ધરકાં હરગીઝ નહીં વોહ ઇનસાં,
 કેહતે હેં યે બા-ઇમાં અહલે કમાલ-વાલે.
 પીસે શરામે ઉત્તરત આઝાદ મરત હોગલ,
 વર ન હસદ કરેમે સય પોરતુગાલ-વાલે.

ગઝલ.

કય તક સીતમ ઉઠાના જનાં જવાની પનમેં,
 અય હોઝ દે સતાના જનાં જવાની પનમેં.
 જબસે હુષ મોહખત તુમસે અય આહે તીલઅત,
 હે ગમકા દામ ખાના જનાં જવાની પનમેં.
 અય વૃદ્ધ કયા કહું મેં તારે નઝરસે તેરે,

દીલ હો-ગયા નીશાના જનાં જવાની પનમેં.
 નાહક હો મોહ છુપાતો શરમે હયાસે હમસે,
 હે જનતા ઝમાના જનાં જવાની પનમેં.
 ધરખાર માલો દૌલત તુઝ-પર નીસાર કરકે,
 અખ જનો-દીલ ગંવાના જના જવાની પનમેં.
 મઝહરકો વસ્લ તોરા હરગીઝ હુવા ન હાસીલ,
 દર દરકી ખાક છાના જનાં જવાની પનમેં.

ગઝલ.

દીલો જન મેરા લેકર દીલખર કહા ગંયારે,
 મુઝકો બનાકે મુઝતર દીલખર કહાં ગયોરે.
 કાઅમેમે તુંજકો હુંડું યા ખુત-કદમે અય ખુત,
 જાડે કહાં કહાં પર દીલખર કહાં ગયોરે.
 દુરકતમેં ઉસ પરીકે દીવાના વાર બન-બન,
 કેહતા ચેહી હું દરદર દીલખર કહાં ગંયારે.
 હે વડે નજમે લખ પર મેરે કે આઆ પ્યારે,
 મેં દેખલું જર બર દીલખર કહાં ગયોરે.
 અખ તો ખખર લો આકર વોહ ઇસ્કકા જીગર પર,
 કારી લગા હે ખંજર દીલખર કહાં ગયોરે.
 ઉલ્હત બહાકે પ્યારે હમસે હુયે કીનારે,
 હયરાં બહોત હે મઝહર દીલ-ખર કહાં ગયોરે.

ગાઝલ.

ખાજ પીયાસે હમરી અખતો લગન લગી હે,
 મોતનકે તન બદનમેં યાસે અમન લગી હે.
 છતીયાં લગા મુરારી ચેરી હું મેં તીહારી,
 અગની ખુજા હમારી દાસી ચરન લગી હે.
 ખાજ પ્યારે આજ નયનનમેં તુ સમા જા,
 દીલમેં તુ ધર બના જા આસા મોહન લગી હે,
 અંખીયાં ફીરા ન હમસે જર જાડંગી મેં ગમમેં.
 દંડવત કરકે પ્યારે ચેરી ચરન લગી હે,
 અજમેર વાલે રાજન સુરત દીખાદે મોહન.
 નયનાં તીહારે કારન હમરી ગમન લગી હે,
 ખુશીયાં મના રહા રહા હે જીયરા લુખા રહા હે.
 દીલકો તોરી ગલીકી જબસે પવન લગી હે,
 મુશીકા મન હરાના તબસે હુવા દીવાના.
 જબસે પીયા અય ખાજ તોરી ફખન લગી હે,

ગાઝલ.

કેહતા ખુદા હે દીલમેં ન બખરાયે મોહંમદ,
 બખશ્શમા હસીકો જસે દરમાયે મોહંમદ.
 મુસાકે લીયે મેને હે કોહે દુર બનાયા,

ઐશ અરશે મોઝવલાંને રખી જાયે મોહંમદ.
અખશુંગા મેં એક એકકો રાજે હશરમેં,
હમ્મતકે ગુનાહોંસે ન શરમાયે મોહંમદ
દામનમેં છુપા લે મુઝે દામનમેં છુપાલે,
પરદા મેરે અયબોંકા ન ખુલ-જાયે મોહંમદ.
છપીલ મોહંમદ હેં મેરે અક્ષકે તારે,
પુરી ન કરેં કયું મેં તમનાયે મોહંમદ.

હાહરા.

મઝા દેતે હે કયા ખાજ તેરે બાલ હુંધર-વાલે,
મેં જાનેકી કરતા હું અસ, ખાજ કયું નહીં ખુલાતે પાસ,
તેરે તરફસે ખાજ મેરે દીલમેં પડ-મયે લાલે-મઝા.
મેં જાહંગા અય યાર, મેરે ખાજકે દરબાર,
હમ શરિમે દોનો યાર, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે-મઝા,
યાકુબ ગલો તુમ યાર, અપને ખાજકે દરબાર,
ચેહી મેરે અરમાન જળ નીકલે દીલસે નાલે-મઝા.

કેહેરવા.

અપને ખાજકી જોમન બની, જોગન બની મેરાગન
બની-મંતો.
હુસ મસીના તુરકા-રે, બોયા મમેલી દુલ,

સખ સખીયન મીલ સેહરા ગુથે પેહને નખી રમુલ—મેંતો.
 પત્તા ઢુટા ડાલસેરે લે — મધ પવન ઉડાયે,
 અબકે ખીછડે કબ મીલેજે દુર પડેજે જાયે—મેંતો.
 ડોલા અંદર સજ રહા હે બહાર ખડી હે બરાત,
 ચારેં પાયે ઉઠ ચલે તો કોઇ ન આયા સાથ—મેંતો.
 સોના લેને પીયુ ગયેરે સુના કર ગયે દેસ,
 સોના લીયે પીયુ નહીં આયે બગવા દે—ગયે બેસ—મેંતો.

કુમરી.

આન પડી દરબારે ખાજ, તોરે નગરમેં તોરે શેહરમેં—આન.
 ઉંચાસા કોટ બીલન દરવાજા, નૌખત બાજે બહાર ખાજ—આન.
 ખાજકે દરપે સીસ નવાઉં, તુમહો ગરીબ નવાઝ ખાજ—આન.
 સીડી સીડીપે માલન બચડી દેત હે કુલનકા હાર ખાજ—આન.

ધુરપદ.

વારી જાઉંરે ખાજ પ્યારે તુમ—પર વારનારે, તુમ—પર વારનારે.
 હસમાનકે પ્યારે રાજ હુલારે, મેં તુમ—પર બલહારે,
 દરસ દીખાદો બહાર ખુદા વોહ ચારનારે—વારી.
 રશકે કીમયા વોહી બચાર હે. છુતકી જીસપર તોરી નઝર હે
 હે સખસે બઝકર ખેહતર તોરા દરબારનારે—વારી
 કીજમેં તોરે ચયેન ન—આવે, નીસહીન મોરા જીયા બખરાવે,

શાવત કલ-પત્ત હું મેં તોરે કારનારે—વારી.
આનકે દરપર સરકો નવાઈ, રીઝેપે તોરે બલબલ જાઈ.
કુર્યાન હે તુમપર કાળીલ અય સરકારનારે—વારી.

કેહેરવા.

અજમેર વાસે ખાળ પીયા-ખાળ પીયા મોરે ખાળ પીયા-
અજમેર.

તરસત હેં અખીલાં તોરે દરસકો-અય તુ ખુદારા શીકલ
દીખા-અજમેર.

સુલતાને હીં અય હુદો કરમસે-દરકા તુ અપને ખાદીમ
ખના-અજમેર.

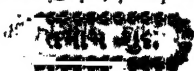
નય-નનમેં ખાળ નીંદ નહે, હે-જખસે તસજુર તેરા હુવા-
જસ પર શીદા હેં જીનો બચાર, સખ-વોહ ખારી સુરત હમકો
દીખા-અજમેર.

કાળીલકો દરપે ખાળ પીયા અય જલદી ખુલાવે બહારે ખુદા-
અજમેર.

હાંદરા.

તુમ હો ખુદાકે વઝીર, તુમ હો ખુદાકે વઝીર-હમારે ખાળ.
હીજમેં તેરે તડપ રહા હું, દીલકો નહીં મેરે ધીર-હમારે ખાળ.
મેરી ખબર લો સુલતાને આલમ, હુવા રંગે અલમમેં અસીર-
હમારે ખાળ.

કાળીલકો દરપર અપને ખુલાવો, અય મેરે પીરોંકે પીર-હમારે.

ખુશ ખબર !!

ખુશ ખબર !!!

અમારી ખાતે તો એ વેપરીની મા ત્યાં મ નવમય હાજર
પણ મળ્યો એના લખતથી ની ની મ નવમય હાજર

મુશ્કેલી કાઢી—એમા ખબરો નવાના મારીની મા
ત્યાં લાગે, ત્યાં ત્યાં નવાના મારીની મા

દોલતે એ-જવાલ—એમા મારી નવાના મારીની મા
અને આમા, ત્યાં મારીની મા

હાથને જોવાની નાહતે નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

જવાલને એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

વજાએ કાઢી—એમા નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

કાઢી કાઢી—એમા મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

માને નવા એના નવાના મારીની મા
માને નવા એના નવાના મારીની મા

